

ผู้อำนวยการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

พ.ศ. ๒๕๕๘

การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาตรีประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๕๘

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางวันดี นันชนะ ແລ້ວ
ເກີນສາມຄວຮັບເປັນສ່ວນທີ່ຂອງການສຶກຍາຕາມຫຼັກສູດປະໂຫຍດ
ສາຂາວິຊາຮຽນປະຄາສັນຄາສົດ ຂອງມາວິຖາລັຍຮາຈກັນຫາສາຣາຄາມ

คณะกรรมการสอบວິທານິພນົ້າ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุก้าพร ยุกษาศัก)

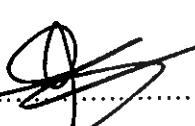
ประธานกรรมการสอบວິທານິພນົ້າ
(ผู้แทนบັນທຶດວິທາລັຍ)

.....

(อาจารย์ ดร.สักดี พงษ์ หอมหวาน)

กรรมการ

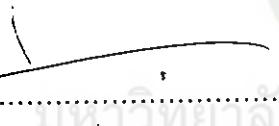
(ผู้แทนทรงคุณวุฒิ)

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เก่อนภูมิ)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....

(อาจารย์ ดร.ทรงสักดี จีระสมบัติ)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมັດໃຫ້ຮັບວິທານິພນົ້ານີ້ ເປັນສ່ວນທີ່ຂອງການສຶກຍາຕາມຫຼັກສູດ
ປະໂຫຍດປະຄາສັນຄາສົດ ຂອງມາວິຖາລັຍຮາຈກັນຫາສາຣາຄາມ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุก้าพร ยุกษาศัก)

ຄະບະຄືຄະນະຮຽນປະຄາສັດ ແລະ ຮຽນປະຄາສັດ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ຕີເມືອງຫ້າຍ)

ຄະບະຄືບັນທຶດວິທາລັຍ

12 ມ.ค. 2559

ວັນທີ ..... ເດືອນ ..... ພ.ສ. ....

.....

ສິນສຶກທີ່ເປັນຂອງມາວິຖາລັຍຮາຈກັນຫາສາຣາຄາມ

ชื่อเรื่อง : การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัด
นครพนม

ผู้วิจัย : วันดี นันชนะ ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : พศ.ดร.สัญญา เศณากุมาร
ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตาม ประเภทรายได้ และที่ดึํงและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษาในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ได้แก่นายก รองนายก เลขาธิการ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน(กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 408 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็น แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐาน t-test และค่า F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และการเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายค้าน พบร่วมกัน ระดับผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ทฤษฎ์ศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานรองลงมาคือ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา
ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน^{สังคมและยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ}

2. ผลการเปรียบเทียบระดับผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนมที่มีประเภท รายได้ และที่ตั้งองค์กร มีความแตกต่างกัน พนบฯ มีผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ องค์กรปักธงส่วนห้องถีนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ชัดเจนรองลงมาคือ ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับห้องถีนองค์กรปักธงส่วนห้องถีนควรนี การประชาสัมพันธ์ถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ทราบ และ องค์กรปักธงส่วนห้องถีนควรให้ประชาชนในห้องถีนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : The Performance of Subdistrict Administrative Organization in Amphoe That Phanom Area Nakhon Phanom Province.

AUTHOR : Wandee Nanchana   **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVOSORS : Asst.Prof.Dr.Sanya Kenaphoom   Major Advisor
Dr.Songsak Jeerasombat   Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

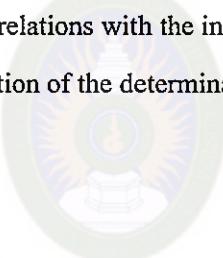
This independent study have the objectives to study the performance of Subdistrict Administrative Organization in Amphoe That phanom Area Nakhon Phanom Province to comparison the performance of Subdistrict Administrative Organization to classify the kinds, income, and location and to study the recommendations with the development of the performance in Subdistrict Administrative Organization. The sample groups in the study were 408; the president, vice-president, secretary, member of parliament of Subdistrict Administrative Organization government officials or the workers of Subdistrict Administrative Organization and the leaders of community (village-chief/sub-village chief). The instruments were rating scale questionnaire with the performance of Subdistrict Administrative Organization. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation, *t*-test and one way ANONVA with the statistic significance level at .05 and Sheffe.

The results of the research were as follows:

1. The overall of the results the levels in analysis of the performance were the most levels. As considered by aspects found that the levels of the performance of Subdistrict Administrative Organization were the most levels on five items, the moderately level on one item; the infrastructure development Strategy, the political and management development Strategy, the education development Strategy.

2. The comparison of the performance of Subdistrict Administrative Organization level in Amphoe That phanom Area Nakhon Phanom Province found that the comparison of the performance of Subdistrict Administrative Organization classified by kinds, income and location of organization had different found that the overall of the performance of Subdistrict Administrative Organization in Amphoe That phanom Area Nakhon Phanom Province had different with the statistic significance level at .05

3. The suggestions with the results of the performance of Subdistrict Administrative Organization in Amphoe That phanom Area NakhonPhanom Province were; the subdistrictAdministrative Organization should be determined the infrastructure development Strategy, the public participation in the determination with the education development Strategy, should be determined the education development Strategy to conform the local, should be had the public relations with the infrastructure development Strategy for all to know and the public participation of the determination on the political and management development Strategy.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวาน ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เกณากุมิ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือให้กำแหงน้ำ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหา และแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ ผู้ศึกษาขอรับขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางสาวนวลจันทร์ ไวยพัฒน์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง อำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม นางเปรมฤดิ พลเชียงขาว ครู ศศ.3 โรงเรียนนาด่อนวิทยานุญาต จังหวัดนครพนม และนางศรีดา บุรชาติ หัวหน้าภาคปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม ที่ได้กรุณามาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้มีความถูกต้องและครอบคลุมทางด้านเนื้อหา

ขอขอบพระคุณนายก รองนายก เลขาธิการ สมาชิกสภา ตลอดจนข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 12 แห่งในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนมทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี ตลอดจนก้ามมิติตรห์ท่านอื่น ๆ ที่มิได้กล่าวนาม ที่เคยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้ความรัก ห่วงใยและเอื้ออาทรต่อผู้ศึกษาตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่ออมรคง โพธิ์เพ็ชร และคุณแม่นิยม โพธิ์เพ็ชร ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติแต่คุณงามความดีทำให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา ขอขอบคุณ พี่น้อง เพื่อน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่อาจกล่าวนามได้ ทั้งหมดในที่นี้ ซึ่งเป็นกำลังใจในการศึกษาในครั้งนี้มาโดยตลอด ขอบคุณผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา ทำให้ผู้ศึกษามีกำลังใจในการทำงานศึกษาจนเสร็จสมบูรณ์

คุณงามความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออนุโมทนาเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาและบุพพารยาธุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทสรรพวิชาแก่ผู้ศึกษา

สารบัญ

หัวเรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ	๑
ABSTRACT	๓
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๑๖
สารบัญแผนภาพ	๒๒
บทที่ 1 บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๓
สมมติฐานในการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๗
แนวคิดเกี่ยวกับการปักครองท้องถิ่น	๑๓
ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น	๒๔
บริบททั่วไปขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอุษาดุพนม จังหวัดนครพนม	๓๘
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๒
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๔๙
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	๔๙
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๙
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๒
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๒

หัวเรื่อง

หน้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 5 สรุปผล อกบิปรายผล ข้อเสนอแนะ	94
วัตถุประสงค์การวิจัย	94
สมมติฐานการวิจัย	94
วิธีการดำเนินการวิจัย	94
การวิเคราะห์ข้อมูล	96
สรุปผลการวิจัย	97
อกบิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	112
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือ	118
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	120
ภาคผนวก ง หนังสือแต่งตั้งผู้เขียนรายงาน	122
ประวัติผู้วิจัย	128

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมและจำแนก เป็นรายด้าน	57
3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจจำแนกเป็นรายข้อ	58
4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานจำแนกเป็นรายข้อ	59
5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคม จำแนกเป็นรายข้อ	60
6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองการบริหาร จำแนกเป็นรายข้อ	61
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษาจำแนกเป็นรายข้อ	62
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร จำแนกเป็นรายข้อ	63

9 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทองค์กรแตกต่างกัน	63
10 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎรพนม ที่มีประเภทองค์กรแตกต่างกัน	65
11 เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีรายได้องค์กรแตกต่างกัน	66
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีรายได้องค์กรแตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน	67
13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน.....	68
14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน	69
15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคมที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน	69
16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมือง-การบริหาร ที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน	70
17 เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีที่ดังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน	72
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีที่ดังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน	77

19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน	79
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้าง พื้นฐาน ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน	81
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน	83
22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง- การบริหารที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน	85
23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการศึกษา ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน	87
24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน	89
25 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม	91

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น ...	30
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	48

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปักครองส่วนท้องถิ่น คือ รากฐานของการปักครองระบบประชาธิปไตย เพราะ การปักครองส่วนท้องถิ่นเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้ประชาชนมีความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองที่ดี อันนำไปสู่ความเลื่อมใสศรัทธาในระบบประชาธิปไตย นอกจากนี้องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นองค์กรที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเพื่อให้มีส่วนช่วยเหลือคุ้มครองประชาชนในท้องถิ่น ภายใต้กรอบของกฎหมายรัฐบาลเป็นผู้นำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ เทคนิคต่าง ๆ ให้กับองค์กรปักครอง ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการปักครองสู่ท้องถิ่น จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ภัยธรรมชาติ ฯลฯ จัดการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการคุ้มครอง จัดการดำเนินงานในท้องถิ่นที่สำคัญ เช่น การแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ทำให้ท้องถิ่นได้รับการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่น นั้น ๆ นอกจากนี้เป็นการส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้มีโอกาสแสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม แลรยังเป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่น ได้รับผิดชอบต่อท้องถิ่นตนเอง เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็ง สังคมมีความเจริญก้าวหน้าทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (โภวิทย์ พวงงาม. 2549 : 18) และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 มาตรา 283 ได้น้อมถอดให้องค์กรปักครอง ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จัดการทรัพยากรดเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการสาธารณูปการ บริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะคำนึงถึง ความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศ และนับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมาองค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท อำนาจหน้าที่กว้างขวางมากขึ้น โดยมิเพียงแต่จะมีหน้าที่ให้บริการสาธารณูปการพื้นฐานแก่ ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะเป็นองค์กรที่เปิด ให้ภาค

ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เพิ่มขึ้น รวมถึงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดครุปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนาและจัดบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย และทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น (มาตรา 283) ต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และต้องให้ประชาชนรับรู้ข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผลก่อนการอนุญาตหรือดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย คุณภาพชีวิตและให้ประชาชนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นด้วย (มาตรา 57)

นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 12(15) และมาตรา 20 ซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยการสร้างและพัฒนาระบบการประสานแผนการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัด เพื่อนำไปสู่การใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมดุลและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ อำนาจหน้าที่หรือภารกิจในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล้วนแต่เป็นการให้บริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ในพื้นที่ โดยตรงและปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคมยุทธศาสตร์ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านการศึกษา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 (อ้างอิงจากระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548) ได้บัญญัติให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมี

อำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย

ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระยะยาว 3 ปี จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์พันธกิจ และอุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายท้องถิ่น การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม เพื่อทำการประเมินผล ซึ่งจากการปฏิบัติในลักษณะดังกล่าวทำให้ไม่ทราบถึงปัญหาที่แท้จริง ของยุทธศาสตร์ในแต่ละพื้นที่ได้ และผู้ศึกษาเห็นว่าการจะทราบปัญหาที่แท้จริงได้นั้นต้องมีการประเมินยุทธศาสตร์ทุกพื้นที่ที่คำนึง ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความต้องการศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ได้ผลสอดคล้องและครอบคลุมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดนครพนมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภท รายได้ และที่ดัง

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

2. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภท รายได้ และที่ดัง มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษารังสีศึกษาในพื้นที่ อำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษารังสี ผู้ศึกษาได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ (อำเภอราษฎร์พนม. แผนพัฒนาสามปี (2557-2559) : 60) ดังนี้

2.1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

2.2 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.3 การพัฒนาด้านสังคม

2.4 การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร

2.5 การพัฒนาด้านการศึกษา

2.6 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา (Population) คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่

1) นายก จำนวน 12 คน

2) รองนายก จำนวน 24 คน

3) เลขานายก จำนวน 12 คน

3.1.2 กลุ่มตรวจสอบและคู่คุ้ล คือ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 204 คน

3.1.3 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน คือ ข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 557 คน

3.1.4 กลุ่มตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ คือ ผู้นำชุมชน(กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน)

จำนวน 153 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างแบบโคลว์ตัวและการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling)โดยแต่ละแห่งมีกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.2.1 กลุ่มผู้บริหาร	จำนวน 4 คน
3.2.2 กลุ่มตรวจสอบและถ่วงดูด	จำนวน 10 คน
3.2.3 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	จำนวน 10 คน
3.2.4 กลุ่มคัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ	จำนวน 10 คน
รวมแห่งละ	34 คน
รวมผู้ให้ข้อมูล 12 แห่ง	$34 \times 12 = 408$ คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาระบบที่ใช้ระยะเวลาของการศึกษาระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.1 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง มีแผนงานโครงการในการพัฒนาด้านการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งเสริมอาชีพหัตกรรมพื้นบ้าน พัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ ส่งเสริมสนับสนุนงานประเพณีท้องถิ่น จัดตั้งตลาดร้านค้าชุมชน

1.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง มีแผนงานโครงการในการพัฒนาด้าน ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณูป จัดทำผังเมืองรวม นำร่องเส้นทางคมนาคม

1.3 ด้านสังคม หมายถึง การท่องศึกษาและแผนงานโครงการในการพัฒนา ด้านการส่งเสริมอนุรักษ์พื้นที่ชุมชน ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุน แก้ไขปัญหาความยากจน การจัดการศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้และพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาและส่งเสริมการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านสาธารณสุข ส่งเสริมกิจกรรมการเสริมสร้างสุขภาพภาคประชาชน

1.4 ด้านการเมือง-การบริหาร หมายถึง มีแผนงานโครงการในการบริหารงานองค์กรให้มีสิทธิภาพรวมเร็วให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่และเผยแพร่การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประสานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรต่าง ๆ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรและนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการศึกษา หมายถึง มีแผนงานโครงการในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเยาวชนให้มีความรู้ คุณธรรม ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาทุกระดับ เช่น การศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาทุกระดับ เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัย

1.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง มีแผนงานโครงการในสิ่งสร้างความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างจิตสำนึกรักในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป้องกันมลภาวะ ที่เกิดจากการเติบโตของชุมชน เช่น การจัดระบบระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองฯ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนกิจกรรมปลูกป่าในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนและปลูกต้นไม้เศรษฐกิจเพื่อใช้สอยในครัวเรือน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบสาธารณูปโภคของประชาชนในท้องถิ่นของตน ซึ่งในที่นี้หมายถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม

3. ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

4. รายได้ หมายถึง จำนวนเงินงบประมาณแผ่นดิน ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลประจำปีงบประมาณ 2557

5. ที่ดังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ที่ทำการเทศบาลและที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบการวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในเชิงวิชาการต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎร์ พนม จังหวัดนครพนม ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถใช้เป็นกรอบการศึกษาวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. บริบททั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอราษฎร์พนม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

1. ความหมายของการบริหาร

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของการบริหาร ไว้ ดังนี้

สมพงศ์ เกณมสิน (2531 : 6) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการนำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administrative Resource) มาประกอบตามกระบวนการ บริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระ รุณเรชิญ (2532 : 18) กล่าวว่า การบริหาร คือ การทำงานให้สำเร็จโดยการ เตรียมการล่วงหน้าไว้ก่อน ไม่ว่าจะเป็นแผนดำเนินงานและทรัพยากรสนับสนุน ดังนั้นการ บริหารจึงเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคนและงาน โดยมีจุดมุ่งหมายคือความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

กมล ชูทรัพย์ (2533 : 91) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือดำเนินการ อย่างโดยย่างหนึ่งภายในองค์การ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พงศ์สันท์ ศรีสมทรัพย์ (2533 : 22) การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานหรือ กระบวนการใด ๆ ของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกันโดย คำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาช่วย

พะยอม วงศ์สารศรี (2542 : 11) การบริหารคือ กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะ และกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมแรงร่วมใจของสมาชิก ในองค์กร การตระหนักถึงความสามารถ ความสามารถ สำนึกร่วม ความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความ เจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่กันไป องค์กรจึงจะสัมฤทธิ์ผลตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้

เออร์เบิร์ต เอ.ไซมอน (Herbert A. Simon. 1947 : 3) ได้ให้ความหมายของการ บริหารว่าหมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ร่วมกัน

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นการทำงานที่ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการและศิลปะ นาใช้เพื่อนำเอาทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยเกิดจากการร่วมมือของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร

นักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวถึงลักษณะหรือกระบวนการบริหาร ดังนี้

ระวัง เนตร โพธิ์แก้ว (2535 : 42) ได้กล่าวถึงการบริหาร โดยเน้นที่หน้าที่ มี ลักษณะเป็นวงจรที่สำคัญ ดังนี้

1. การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางในการทำงาน
2. การจัดองค์การ หมายถึง การจัดหน่วยงานหรือส่วนงาน รวมทั้งการบรรจุ คนเข้าทำงาน

3. การสั่งการ หมายถึง การกำหนดวิธีการทำงานรวมถึงการใช้อำนาจที่จะ สั่งให้พนักงานปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

สมพงษ์ เกยมสิน (2525 : 90) ได้กล่าวถึงการบริหารที่รวมความหมายไว้อย่าง ครอบคลุม ดังนี้

1. การบริหารเป็นการแบ่งงานกันทำ
2. ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
3. คนทำงานต้องได้รับผลตอบแทน
4. องค์กรประกอบด้วยโครงสร้างและบุคคล องค์กรจึงมีชีวิตจิตใจ เช่นเดียวกับมนุษย์

5. ผู้บริหารจะต้องทราบนักไว้เสมอว่า การบริหารองค์การเป็นการบริหาร คนและบริหารงานควบคู่กันไป

กูลิก และออร์วิค (Gulick and Urwick. 1963 : 170-171) ทั้งสองท่านเป็นเจ้า สำนักบริหารที่เน้นเรื่องระบบและรูปแบบโดยเสนอทฤษฎีการบริหารที่ได้ดังมาก คือ “POSDCORB” เป็นทฤษฎีที่ใช้กันมาก เพราะเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. P : Planning การวางแผนเป็นการวางแผนเค้าโครงกิจกรรม และวิธีการที่ จะต้องปฏิบัติ

2. O : Organizing การจัดองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้างที่เป็นทางการ ของอำนาจหน้าที่ขององค์กร โดยยึดหลักการแบ่งหน่วยงาน และทำงานอย่างประสาน

3. S : Staffing การบริหารงานบุคคล เป็นหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลทั้งสิ้น เริ่มต้นแต่การ สรรหา การพัฒนาและจูงใจบุคคลเหล่านี้ให้ปฏิบัติงาน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

4. D : Directing การสั่งการ เป็นภารกิจในการใช้ภาระการเป็นผู้นำอย่าง ต่อเนื่องในองค์การในการกระทำการตัดสินใจและทำให้การตัดสินใจนั้นเป็นผลสำเร็จ

5. CO : Coordinating การประสานงานเป็นงานที่มีความสำคัญในการรวม และประสานให้ส่วนหรือปัจจัยต่าง ๆ ของกระบวนการทำงานมีความเกี่ยวเนื่องระหว่างกัน

6. R : Reporting การรายงานผลเป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ ผู้บังคับบัญชาทราบถึงความก้าวหน้าของงาน

7. B : Budgeting การงบประมาณเป็นภารกิจเกี่ยวกับการวางแผนการทำ บัญชี การควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

3. ทรัพยากรการบริหาร

นักวิชาการหลายท่านที่ได้อธิบายถึงทรัพยากรการบริหารที่มีความจำเป็นต่อ การบริหารจัดการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การ ได้ดังนี้

สมพงศ์ เกณยมสิน (2531 : 7-9) กล่าวว่า โดยทั่วไปการบริหารถือว่ามีทรัพยากร ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการหรือที่ เรียกว่า 4 M's จัดว่าปัจจัยทั้งสี่ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร ดังนี้

1. ด้านบุคลากร คนหรือบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งในการ บริหาร หน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพ คือบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญและ

ที่มีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการอันที่จะได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ นับตั้งแต่การสรรหาการฝึกอบรมเพื่อยกระดับความสามารถของบุคลากร รวมถึงการที่จะส่งเสริมให้กำลังใจให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และรวมถึงมีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพอีกด้วย

2. ด้านงบประมาณ งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จที่แสดงออกในรูปของตัวเงินที่ต้องจ่ายในการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งด้านงบประมาณมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงาน เพราะงบประมาณเป็นแผนสำหรับอนาคต โดยหลักการแล้วในการบริหารงบประมาณนั้น รวมถึงการจัดทำงบประมาณประจำปี การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม การจัดทำแผนการในงบประมาณการแก้ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ การของบประมาณฉุกเฉิน และการประเมินผลการใช้งบประมาณ

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการดำเนินการที่ครอบคลุมถึงการศึกษางานที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ การสำรวจการรับรู้ความจำเป็นในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ขององค์กรกระบวนการจัดซื้อ กระบวนการใช้งาน การให้บริการรวมถึงการเก็บนำร่องรักษา

4. ด้านการบริหารจัดการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่เป็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกับปฎิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารเป็นกิจกรรมที่เริ่มตั้งแต่การวางแผน การขัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน รวมถึงการควบคุม ซึ่งในแต่ละหน้าที่ตั้งกล่าวอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันไป ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและคุณมุ่งหมายขององค์การ เช่น ถ้าเป็นองค์กรของรัฐ ก็จะเน้นในเรื่องการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถ้าเป็นองค์กรเอกชนจะมีเรื่องของกำไรเข้ามามีเป็นส่วนสำคัญอีกด้วย

ปัญญา พุฒิปิย (2534 : 29-30) อธิบายว่าทรัพยากรการบริหาร หมายถึง องค์ประกอบหรือสิ่งที่ช่วยให้การบริหารดำเนินไปได้โดยสะดวก ไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการหรือธุรกิจ จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการบริหารด้วยกันทั้งนั้น โดยปกติการบริหารจะต้องมีทรัพยากรการบริหารพื้นฐานอยู่ 4 ประการ

1. ทรัพยากรมนุษย์หรือคน (Man) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในองค์การทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูงสุดถึงต่ำสุด
2. เงิน (Money) หมายถึง เงินที่ใช้เป็นทุนในการดำเนินการและทุนในการพัฒนาองค์กร
3. วัสดุสิ่งของ (Material) ได้แก่ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน
4. การจัดการ (Management) หมายถึง กระบวนการและการและวิธีการจะนำทรัพยากรการบริหารอื่นให้เกิดสินค้าและบริการ

ทรัพยากรทั้ง 4 ประการนี้มักจะเรียกว่า “4 M’s” อย่างไรก็ตามมีนักบริหารหลายท่านมีความเห็นว่ายังมีทรัพยากรอื่น ๆ อีก เช่น อำนาจหน้าที่ (Authority) และเวลา (Time) หรือแม้แต่ตลาด (Market) ซึ่งมีความสำคัญต่อการทำงานทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาเองก็มีความเชื่อว่าทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กรก็คือ คนหรือทรัพยากรมนุษย์ เพราะถ้านั่นไม่ว่างงานได้ประกอบด้วยคนดี มีความสามารถก็จะทำให้การพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะคนที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือเป็นผู้นำขององค์กร ยิ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต้องได้รับการพัฒนาและเลือกสรรอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จร่วมกันนั่นเอง

กรีนวูด (Greenwood. 1965 : 74-75) ได้ให้ความเห็นว่าทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะดวกต่าง ๆ (Facilites) ทั้งนี้โดยนัยถึงความสำคัญและจำเป็นของอำนาจหน้าที่และเวลาในการบริหาร ไว้ว่าในการบริหารงานนั้น ไม่ว่าจะเป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตามงานจะไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีได้ถ้าหากปราศจากเสียงอำนาจหน้าที่และ เช่น กันการบริหารนั้น ๆ ก็จะไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลด้วยดีอย่างมีคุณภาพ หากมิได้กำหนดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอ กับประเภทและลักษณะของงานนั้น ๆ ส่วนทางการบริหารธุรกิจ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารเพิ่มเติมต่างออกไปอีกคนคือ มีคน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) การจัดการ (Management) วิธีการ (Method) และเครื่องจักร (Machine) และเรียกว่า 6 M'

สรุปได้ว่า ทรัพยากรการบริหารที่สำคัญมี 4 ประการ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ หรือเรียกว่า 4M ทรัพยากรการบริหารดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในการบริหารงานทุกประเภท ทุกระดับ หากองค์กรใดใช้ทรัพยากรการบริหารทั้ง 4 ประการดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้องค์กรนั้นเจริญรุ่งเรือง แต่หาก

องค์กรใดไม่สามารถใช้ทรัพยากรทั้ง 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพองค์การนั้นจะล้มเหลวและอาจถึงขั้นต้องล้มเลิกไปในที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น (Local Government) ถือเป็นรูปแบบหนึ่งที่เป็นพื้นฐานการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบบประชาธิปไตยและมีความสำคัญต่อการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนท้องถิ่นที่มีสภาพปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมความเป็นอยู่และทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน ลักษณะพิเศษของชุมชนท้องถิ่นคือความหลากหลายทางภาษาและภูมิศาสตร์ ซึ่งทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารฯ ให้เหมาะสมกับความต้องการของคนในท้องถิ่น รวมถึงการเรียกร้องของประชาชนชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการมีส่วนร่วมในการปกครองและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมาอย่างยาวนาน ทำให้รัฐบาลในหลายประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจกลาง (Centralization) มาสู่การปกครองแบบกระจายอำนาจ (Decentralization) มากขึ้นเพื่อให้สิทธิแก่ชุมชนในการตัดสินใจดำเนินการกิจของท้องถิ่นและถือเป็นสถาบันฝึกปฏิบัติการปกครองในระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีการจำแนกเป็นหลายประการซึ่งรูปแบบที่ประเทศไทยนำมาใช้เป็นแนวทางในการปกครองและกำหนดโครงสร้างการปกครองสามารถแบ่งพิจารณาได้ดังนี้

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้ว่าหมายซึ่งส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านี้ ต่างมีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน จะต่างกันบ้างก็คือจำนวนและรายละเอียดปีกย่อยซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

อุทัย หิรัญโ INA (2523 : 2) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินกันเองเพื่อ弥补ความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือ บางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐฯ ได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐฯ ทำให้เกิดขึ้น

พรชัย เทพปัญญาและคณะ (2537 : 1) ได้ให้ความหมายว่าการปกครองท้องถิ่นคือ อำนาจหน้าที่ที่กำหนดและการบริหารกิจกรรมภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดและขนาดของพื้นที่ที่ว่าเนื้อที่ภายในประเทศและขนาดเล็กกว่าประเทศและยังได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า การปกครองท้องถิ่น คือการบริหารงานทางการเมืองของหน่วยงานย่อยทางพื้นที่และประชากรของประเทศซึ่งมีขนาดเล็ก

เดเนียล วิต (Danial Wit. 1967 : 101-103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นจะดำเนินต่องานอย่างมีประสิทธิภาพ ลั่นเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในเขตอำนาจของตน

วิลเลียม วี. ฮอลโลเวย์ (William V. Holloway. 1959 : 101-103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง องค์การที่มีอำนาจเด่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ อำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาพท้องถิ่นที่สามารถได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

วินเดลล์ อ. โรบสัน (William A. Robson. 1953 : 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิความกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

ผลจากการอธิบายความหมายของการปกครองท้องถิ่น ผู้ศึกษาสรุปได้ดังนี้ เป็นการปกครองที่มีการกำหนดอาณาเขต และประชากรของตนเอง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการและปกครองตนเองในเขตพื้นที่ที่กำหนด และเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปกครองร่วมกัน

2. องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น

อุทัย ทรัพย์โต (2523 : 2) ได้กล่าวถึงระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่าหากประเทศไทยกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศไทย การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย

นั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปักครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปักครองท้องถิ่นมีหลายประการเช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ และความสำนึกรักในการปักครองของตนเองของประชาชนซึ่งได้มีกฏเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปักครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปักครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์กรอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affairs) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปักครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากรเป็นต้น

3. การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปักครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์กรนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติมีขอบเขตการปักครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎหมายบังคับ ควบคุม ให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์กรหรือคณะกรรมการผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง การปักครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปักครองท้องถิ่น สามารถใช้คุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติภาระในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษี ตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะสนับสนุนบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมคุณภาพของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยการมีอิสระ

ในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นเพราระมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐ อาทิป่าไทยไป (อนันต์ อนันตคุล. จังลึงใน ช่วงค์ จายบุตร. 2539 : 31) รัฐต้องสงวนอำนาจในการควบคุม ดูแลอยู่

3. องค์ประกอบสำคัญของการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย (ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. 2537 : 9)

3.1 ต้องจัดให้มีการเลือกตั้ง (Election) เพื่อให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเองด้วยการเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารขององค์กรการปกครองท้องถิ่น

3.2 ต้องมีองค์กรที่สำคัญ ซึ่งหมายถึงสภาท้องถิ่น (Local Council) เพื่อเป็นสถาบันในการที่จะแสดงถึงเจตจำนงของคนในท้องถิ่น

3.3 ต้องมีเขตพื้นที่ (Territory) ในการบริหารและความรับผิดชอบตามที่มีหน้าที่กำหนดไว้โดยกฎหมายและเขตพื้นที่นี้จะต้องสอดคล้องกับงบประมาณหรือรายได้ เพื่อการบริหารการปกครองตนเองอย่างเพียงพอ

3.4 ต้องให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการบริหารการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ มีสภาพเป็นนิติบุคคล (Juristic Person) เพื่อผลสมบูรณ์ตามกฎหมายในการปกครองตนเอง

3.5 ต้องให้หน่วยงานปกครองที่จัดตั้งขึ้นมีรายได้ (Revenue) และมีอำนาจในการจัดทำงบประมาณ (Budget) เพื่อการบริหารงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนได้

3.6 ต้องไม่ให้นโยบายการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ต้องอยู่ในสายการบังคับบัญชาหรืออยู่ภายใต้อำนาจการปกครองบังคับบัญชาของนโยบายการปกครองทางราชการ หรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้เพื่อความมีอิสระในการปกครองตนเอง แต่หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องอยู่ในความควบคุมหรือการกำกับดูแลของรัฐจะปลดจากการควบคุมของรัฐไม่ได้

3.7 ต้องมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้มีอำนาจบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย (Law Enforcement) ของท้องถิ่นและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นจะขัดหรือ牴牾กับบัญญัติหรือกฎหมายของรัฐไม่ได้

3.8 ต้องให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและจะต้องได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น

4. ศักยภาพของส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกลไกของหน่วยงานของรัฐและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ว่าจะกำหนด “กิจกรรม” ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากน้อยอย่างไร รวมทั้งเป็นผู้กำหนด “นโยบาย” ว่าจะเข้าร่วมกับ “กิจกรรม” ของประชาชนอย่างไร ดังนั้น “ตัวแทน” ของประชาชน หรือผู้ที่ถูกกำหนดให้เป็นผู้ใช้กลไก และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้กิจกรรมของหน่วยงานนั้น ๆ เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนหรือเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร

การที่ผู้ใช้กลไกและอำนาจของหน่วยงานของรัฐกำหนดกิจกรรม ได้อย่างตรงตามความต้องการของประชาชน สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและทำให้กลไกต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถือได้ว่าเป็นการทำให้หน่วยงานของรัฐนั้นมี “ศักยภาพ” หรือมีความเข้มแข็งในการบริหารงาน ซึ่งเป็นพื้นฐานอีกประการที่สำคัญของการกระจายอำนาจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ความมีศักยภาพหรือไม่มีศักยภาพ ของแต่ละหน่วยงานนั้นถ้าพิจารณาเฉพาะตัวผู้ใช้กลไกและอำนาจของหน่วยงานรัฐนั้น ๆ จะเป็นการพิจารณาจากปัจจัยภายในเพียงอย่างเดียว ยังมีปัจจัยภายนอก เช่น อำนาจ หน้าที่ โครงสร้างกลไกการทำงาน กฎระเบียบ การได้มาซึ่งผู้ใช้อำนาจและการควบคุมตรวจสอบการทำงาน ที่ต้องนำมาพิจารณาร่วมด้วยว่าได้อี๊ หรือขัดขวางต่อศักยภาพการทำงานนั้นอย่างไร

ดังนั้น สรุปได้ว่าอุปสรรคที่ทำให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไม่มีศักยภาพ มีทั้งปัจจัยภายในซึ่งเป็นพื้นฐานส่วนบุคคล คือพื้นฐานการศึกษา ความไม่เข้าใจในระเบียบกฎหมายและไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งปัจจัยภายนอก คือ มีตัวแทนของส่วนกลางในโครงสร้างการบริหาร ระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติตามเกินความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำหนดโครงสร้างการบริหาร และการกำหนดระเบียบขั้นตอนอำนาจ และหน้าที่ให้ห้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นการกำหนดโดยราชการ ส่วนกลางรวมทั้งเป็นผู้ควบคุมการดำเนินงานของส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

โดยสรุปแล้วความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง กับส่วนท้องถิ่น ในอดีตที่ผ่านมาจะเห็นว่ายังกำหนดให้รัฐบาลกลาง ควบคุม และมีบทบาทแทรกแซงการบริหารงานของส่วนท้องถิ่นค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนท้องถิ่นที่มีตัวแทนของส่วนกลางอยู่ในโครงสร้าง

การบริหาร เช่น สถาบันและองค์การบริหารส่วนจังหวัด และในส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีตัวแทนของส่วนกลางอยู่ในโครงสร้างก็ยังถูกความคุณในแง่บุญอื่น คือ อำนาจในการให้คุณให้ไทยแก่ พนักงานส่วนท้องถิ่น การปลดและแต่งตั้งสมาชิกการอนุมัติข้อบังคับ และการกำหนดเงื่อนไข ผู้คนด้านการให้เงินอุดหนุนอย่างไรก็ได้ ความมากน้อยของการควบคุม หรือแทรกแซงการบริหารงาน ของการราชการส่วนท้องถิ่น โดยราชการส่วนกลางนั้น เป็นลักษณะเชิงเปรียบเทียบสัมพัทธ์ งานศึกษาต่าง ๆ ที่ผ่านมาคืบมีได้มีการแยกแขวงและให้ชื่อสtruปที่ชื่อชั้ดแต่อย่างใด ดังนั้น เพื่อจะให้เห็นภาพที่ลดความคลุมเครือของ การควบคุมและแทรกแซงของราชการส่วนกลางต่อท้องถิ่น จึงได้แบ่งลำดับการควบคุมและแทรกแซงออกเป็นดังนี้

1. ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นทั้งหมด โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ และให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมตรวจสอบการทำงานเอง
  2. ส่วนกลางเป็นผู้ควบคุมโดยตรวจสอบว่าผิดต่อรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติหรือไม่
  3. ส่วนกลางควบคุมโดยตรวจสอบว่าเป็นไปตามกฎหมายอื่นที่มีอยู่หรือไม่
  4. ส่วนกลางควบคุมตรวจสอบโดยเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในระเบียบข้อบังคับที่ท้องถิ่นเป็นผู้ออก
  5. ส่วนกลางควบคุมโดยออกกฎระเบียบให้ปฏิบัติ และตรวจสอบว่า ส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามหรือไม่
  6. ส่วนกลางแทรกแซงส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกฎไกการแทรกแซง ในกระบวนการการตัดสินใจของส่วนท้องถิ่น
  7. ส่วนกลางแทรกแซงส่วนท้องถิ่น โดยมีตัวแทนในโครงสร้างการบริหาร
  8. ส่วนกลางแทรกแซงส่วนท้องถิ่น โดยเป็นผู้กำหนดกิจกรรมและโครงการ
  9. ส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกหนึ่งของส่วนกลาง โดยรับคำสั่งจากส่วนกลาง และถูกควบคุมตรวจสอบให้ปฏิบัติตามคำสั่ง
- ที่กล่าวมาทั้งหมด หากมองจากบนลงล่าง จะเห็นได้ว่าการควบคุมและแทรกแซงการทำงานของท้องถิ่นโดยส่วนกลาง จะมีผลต่อการศักยภาพการบริหารของท้องถิ่น ขณะเดียวกันศักยภาพของท้องถิ่นจะมีผลต่อการเข้ามาร่วมร่วมของประชาชน และถ้าหากมองขึ้นจากล่างขึ้นบน ก็จะเห็นว่า การมีส่วนรวมของประชาชนมีทั้งในด้านการพัฒนา การควบคุมตรวจสอบและการคัดเลือกตัวบุคคลฯ จะมีผลต่อศักยภาพของส่วนท้องถิ่น

ขณะเดียวกันถ้าท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารงานและมีความเข้มแข็งในการยืนยันสิทธิในการปกครองตัวเองจะมีผลต่อการควบคุมและแทรกแซงการบริหารงานโดยส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น

อย่างไรก็ดี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่าง (1) ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น (2) ศักยภาพของส่วนท้องถิ่น (3) การมีส่วนร่วมของประชาชน มีงานศึกษาน้อยมากทั้งนี้เป็นเพราะที่ผ่านมา ส่วนกลางมีบทบาทมากเกินไปในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทำให้ข้อเรียกร้องของประชาชนต่อท้องถิ่นไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร และทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีภาพเมืองต้นของความสัมพันธ์ของทั้ง 3 ประเด็น ผู้วิจัยจึงจัดทำแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมของส่วนกลางศักยภาพของส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้เพื่อทำการวิเคราะห์มีทิศทางยิ่งขึ้น

5. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ช่วงศ. ชาญบุตร (2539 : 26) ได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ 4 ประการ คือ

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริหารให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียง ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถมีรายได้และงบประมาณของตนเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ด้วบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน

2. เพื่อสนับสนุนต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
เนื่องจากประเทศไทยมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นยอมมีความแตกต่างกันการรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริการเท่านั้นจึงจะสามารถตอบสนองนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงเป็นโดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขกำหนดไว้ให้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบบประชาริปไทยแก่ประชาชน จากการที่ปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเดือกรเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม

ผลจากการอธิบายวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น ผู้ศึกษาสรุปได้ดังนี้ การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบริหารเงิน งบประมาณ บุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยสามารถประยัดเวลาและขั้นตอนในการให้บริการและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองหรือแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิด

6. หลักการปกครองท้องถิ่น

โภวิทย์ พวงงาม (2548 : 29) ได้ประมวลหลักการปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่งซึ่งชุมชนเหล่านี้อาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญจำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นของไทยจัดเป็นกรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยา

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม ก่อร่างกาย อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอสมควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไป ไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ก็จะกลายสภาพเป็นรัฐอิปไตยเอง เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะ ความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนี้เป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย ที่จะดำเนินการปกครองตนเองสิทธิตามกฎหมายแบบได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ข้อเทศบัญญัติ เป็นต้น

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นคืออำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเององค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่ายคือองค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะกรรมการเป็นฝ่ายบริหารและสภากเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติหรือในแบบมหานคร คือกรุงเทพมหานคร จะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหารสภากrüngเทพมหานครเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นจากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้บัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงาน เพื่อให้สมเจตนารวมมั่นและความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่นนอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่าลักษณะการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยการเป็นองค์กรในชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายส่วนกลางมีขอบเขตที่จำกัด ไม่แย่งอ่อนน้อมสถานภาพเป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

7. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความพำสูกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง เพื่อให้สอดคล้องกับการประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นคือฐานะของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนให้ประชาชนนรู้สึกว่าตนมีความเกี่ยวพันกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครองการบริหารท้องถิ่นเกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความครบทบาทเดื่อนaise ในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด (ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. 2538 : 6-7) โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้คุณพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ได้รับการเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่นนับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานท้องถิ่น ก็ค

ความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติดือไป

2. การปักถอนห้องถินทำให้ประชาชนในห้องถินรู้จักการปักถอนตนเอง หัวใจของการปักถอนระบบประชาธิปไตยประการหนึ่งก็คือการปักถอนตนเองมิใช่เป็นการปักถอนอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบนการปักถอนตนเองคือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปักถอน ซึ่งผู้บริหารท้องถินนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารห้องถินโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้วผู้บริหารห้องถินจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอนตน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกร่วมกันในความสำคัญของคนต่อห้องถินประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของห้องถินของตน (อนันต์ อนันตภูล. 2521 : 6-7)

นอกจากนี้การปักถอนตนเองในรูปของการปักถอนห้องถินอย่างแท้จริง หรือการกระจายอำนาจไปในระดับต่ำสุดคือรากหญ้า (Grass Roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปักถอนระบบประชาธิปไตยความล้มเหลวของระบบประชาธิปไตยมีหลายองค์ประกอบแต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งยังอันหนึ่งนั้นก็คือการขาดรากฐานในห้องถิน (ลิขิต ธีเรวิน. 2546 : 3)

3. การปักถอนห้องถินเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจการปักถอนห้องถินมีขึ้นเพื่อ沃ตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นทางประการ ดังนี้ (ชูวงศ์ ภายะบุตร, 2539 : 28-29)

3.1 ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวางนับวันจะขยายเพิ่มขึ้นซึ่งจะเห็นได้จากการประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.2 รัฐบาลมิอาจจะดำเนินการในการสนับสนุนต้องการของประชาชนในห้องถิน ได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละห้องถินย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันการแก้ปัญหาหรือจัดบริการ โครงการในห้องถิน โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด ห้องถินย่อมรู้สึกปัญหาและความเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ซึ่งไม่อยู่ในห้องถินนั้นประชาชนในห้องถินจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องถินนั้นมากที่สุด

3.3 กิจการบางอย่างเนื่องเรื่องเฉพาะห้องถินนั้นไม่เกี่ยวพันกับห้องถินอื่นและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยส่วนรวมจึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในห้องถินดำเนินการเอง

ดังนั้นหากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้วรัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่างและไม่แห่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่รวมทั้งจะต้องดำเนินการเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวพันกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเองแล้วภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายไปรัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุมดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้นการแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญหรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยส่วนรวมความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพเนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชนความต้องการและปัญหาอยู่ในแต่ละท้องถิ่น ก็ต้องมีการแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ดึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดีการบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไปท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสื้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคตผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมืองการได้รับเลือกตั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ศักดิ์อ่อนน感ต่อการเมืองของตนและยังฝึกฝนทักษะทางการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วยในประเทศไทยผู้นำทางการเมืองที่มีชื่อเสียง เช่น นายทองหยด จิตตะวีระ, นายสุรินทร์ เทพกาญจน์ เป็นต้น ส่วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อนจนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ (วิญญา อังคณาภรณ์. 2518 : 98)

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองการปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบทที่ผ่านมาบังมีอุปสรรคสำคัญบางประการคือการมีส่วนรวมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจาก การริเริ่มข่าวต้นเองของท้องถิ่นทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเองซึ่งต้องมาจากกระบวนการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงมิใช่นั้นแล้วการพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ “หอบริ่นยัดใส่ หรือกึ่งหอบ

ยืนยันได้” เกิดความคาดหวังทุกปีจะมี “ลาภลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อห้องถีนกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพาไม่ช่วยตนเองอันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบบประชาธิปไตย (ลิขิต ธีรเวคิน. 2528 : 3-4)

กล่าวโดยสรุปการกระจายอำนาจมีข้อที่พึงระวังจะได้กล่าวเป็นจุดวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งมืออยู่ท้ายประการดังได้กล่าวไว้แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของขอบเขตการกระจายอำนาจและการดำเนินการ ระดับความรู้ความสามารถของประชาชนซึ่งเป็นปัญหาที่ถูกถียงกันอย่างมากและมีมานานตั้งแต่สมัยการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 กล่าวคือได้มีการถูกถียงถึงความพร้อมของประชาชนต่อการปกครองตนเองมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันแต่จากความสำคัญของการปกครองห้องถีนนักจะมองรวมเป็นจุดใหญ่ๆแล้วสามารถแบ่งออกได้เป็นสองด้านคือด้านการเมืองการปกครองและการบริหารกล่าว คือ ในด้านการเมืองการปกครองนี้เป็นการปฏิรูปพื้นฐานของการปกครองระบบประชาธิปไตยและการเรียนรู้การปกครองตนเองส่วนด้านการบริหารนั้นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและประชาชนในห้องถีนได้ทางทางตอบสนองแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วยกลไกทางการบริหารต่าง ๆ ทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคลการงบประมาณและการจัดการ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถีน

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถีนพ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 (ขึ้นตรงใน ระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถีน พ.ศ. 2548) ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถีนรูปแบบพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาห้องถีนของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะกรรมการรับผิดชอบด้วย

ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถีน ซึ่งเป็นแผนพัฒนา ระยะยาว 3 ปี จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถีนที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถีนซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์พัฒนากิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายห้องถีน ดังแสดงในรูปความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาห้องถีน

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กร ซึ่งได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนดำเนินงาน

1. ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดโดยยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนชุมชน และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น

ในการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเป็นภารกิจอันดับแรกในการจัดทำแผนพัฒนา เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์ อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง เป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการบรรจุ และแนวทางในการบรรลุเป้าหมายของการรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและมีระบบ สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นและปัญหาความต้องการของประชาชน ทำให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาเพื่อบรรดูจุดมุ่งหมายเดียวกัน ช่วยลดความไม่แน่นอน ความช้าช้า ณ ปัจจุบัน มีการจัดทำแผนพัฒนาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์จังหวัด ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการมีการประสานและให้ร่วมมือพัฒนาสู่เป้าหมายเดียวกัน

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาไปสู่สภาพการณ์ที่พึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยจะต้องจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานั้นจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่าง

รอบด้าน เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสามารถดำเนินไปแก้ไขปัญหาและสนับสนุนความต้องการ
ประชาชนอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2.1 เพื่อให้มีการประสาน และบูรณาการในการจัดทำแผนพัฒนาระหว่างองค์กร
ภาครอง ส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานราชการ และระหว่างองค์กรภาครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน
ตลอดทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์กลุ่ม
จังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์อำเภอ และแผนชุมชน

2.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และสามารถตอบสนับสนุน
ความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

3. ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. คณะกรรมการพัฒนาองค์กรภาครองส่วนท้องถิ่นทบทวนแผนยุทธศาสตร์
การพัฒนา โดยพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์และแนวทาง
การพัฒนา ว่าควรจะต้องปรับปรุง แก้ไขหรือคงไว้ในประเด็นใด เพื่อจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาฉบับใหม่ โดยพิจารณาจากปัญหาความต้องการของประชาชน นโยบายของคณะกรรมการ
ท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด / กลุ่มจังหวัด คำแฉลงนโยบายของคณะกรรมการ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ข้อมูล จปฐ.
กชช 2 ค ผังเมืองหรือผังตำบล เมืองน่าอยู่ วัฒนธรรมของท้องถิ่น แผนชุมชน เป็นต้น

2. คณะกรรมการพัฒนาองค์กรภาครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมปะรำคม
ท้องถิ่นส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนา รับทราบปัญหา
ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ
และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยร่วมกันระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพ
การพัฒนา ในปัจจุบัน วิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะ
แวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง
ของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น โดยใช้เทคนิค Swot Analysis การพิจารณา
ถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength = S) จุดอ่อน (Weakness = W) และปัจจัยภายนอก
ได้แก่ โอกาส (Opportunity = O) และอุปสรรค (Threat = T) เป็นเครื่องมือ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา

4.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength = S) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงาน ว่ามีส่วนดี ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่จะส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหาร ระบบข้อมูล กำลังคน การเงิน ภาพลักษณ์ ภูมิปัญญา ชาวบ้าน และทรัพยากรต่าง ๆ ปัจจัยภายในประกอบด้วย ด้านการเมือง รวมถึงความขัดแย้ง และกลุ่มพลประดิษฐ์ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่เศรษฐกิจรวมในเขตพื้นที่ (เช่น ผลผลิต รายได้ รายจ่าย การออมการลงทุน การใช้ที่ดิน แรงงาน) การเกษตรกรรม การพาณิชกรรม การค้าสัมภานด์ นโยบายรัฐบาล/กฎหมาย และเทคโนโลยี การวิเคราะห์

4.1.1 ด้านการบริหารงาน ได้แก่ การแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานงาน การอนบ้านา การทำกับดูแล การอนหนายหน้าที่ความรับผิดชอบ ฯลฯ

4.1.2 ระเบียน กฎหมาย

4.1.3 บุคลากร อัตรากำลัง คุณภาพ วินัย ทัศนคติ พฤติกรรมต่างๆ

4.1.4 งบประมาณ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ระบบฐานข้อมูล

4.1.5 การประสานงาน การอำนวยการ ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.1.6 ทรัพยากร เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงานต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness = W) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงาน ว่ามีส่วนเสีย ความอ่อนแอด ข้อจำกัด ความไม่พร้อม ซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.3 โอกาส (Opportunity = O) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกว่ามีสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์ของโลกและของประเทศไทยที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในองค์กร หรือไม่ อย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาสอันดี โดยจะต้องพิจารณาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง อาชญากรรม เทคโนโลยี เป็นต้น

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat = T) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม ก่อให้เกิดผลเสียหรือเป็นข้อจำกัดต่อองค์กร โดยจะต้องพิจารณา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง ปัญหาอาชญากรรม เทคโนโลยี ฯลฯ

5. การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น ภารกิจ และวัตถุประสงค์

วิสัยทัศน์ (vision) หมายถึง เป็นถ้อยคำลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็น “จุดหมาย” ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เพราะเรา

เขื่องว่าหากสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น แล้วจะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่เรา
ยึดถือ เช่น คุณภาพชีวิตของประชาชน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ที่เท่า
เทียมกัน เป็นต้น

วิสัยทัศน์เป็นผลรวมของการสรุปบทเรียนจากอคิต พิจารณาปัจจุบัน และ
มุ่งหวังถึงอนาคตข้างหน้า โดยที่การสรุปบทเรียนจากอคิต หมายถึง การพิจารณาว่าในอคิตที่ผ่าน
มาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของเรามีข้อเด่น ข้อด้อยอะไรบ้าง โดยประเมินจากการพูดรวมของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนการพิจารณาปัจจุบันนั้น คือการพิจารณาว่าในขณะนี้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นของเรายังเป็นแบบใด คำว่า "แบบใด" ในที่นี้ หมายถึง "บทบาทหน้าที่" ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับทวีป และไปไกคลึง
ระดับโลก ก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่า คณะกรรมการและหัวหน้าก็ถึงความสัมพันธ์และความสำคัญขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นตนอย่างเชื่อมโยงกับเขตพื้นที่ใด การกำหนดวิสัยทัศน์จึงเป็นการตอบ
คำถามว่า "ท้องถิ่นต้องการอะไรในอนาคต" การกำหนดวิสัยทัศน์ที่ดีต้องมีลักษณะดังนี้

5.1 มีความเป็นไปได้ เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง
5.2 ท้าทาย เร้าใจ สามารถใช้เป็นกรอบชี้นำให้มวลชนมาชิกดำเนินกิจกรรมเพื่อ
บรรลุสุดยอดที่ต้องการ

5.3 เป็นข้อความง่าย ๆ ที่สามารถสื่อให้เห็นทิศทางในอนาคตของจังหวัด
5.4 เป็นปรัชญาที่แสดงให้เห็นถึงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ภายในใจของทุกคน
5.5 เป็นคำมั่นสัญญาของผู้บริหารที่แสดงถึงการตัดสินใจและมุ่งมั่นที่ต้อง^{รับผิดชอบการตัดสินใจ}

5.6 เป็นตัวประสานปัจจัยต่าง ๆ ในจังหวัดให้ดำเนินไปในทิศทางที่พึง
ประสงค์
5.7 ได้รับการสนับสนุนและเป็นที่ยอมรับจากผู้ปฏิบัติ
5.8 ต้องตรวจสอบและวัดผลสำเร็จได้
5.9 สถาคลืองกับวัฒนธรรมองค์กร

6. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

เมื่อได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ และวัตถุประสงค์ โดยอาศัยพื้นฐาน
การวิเคราะห์ SWOT และขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการ
พัฒนาของท้องถิ่น ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แนวคิดหรือวิธีการที่ແນ็บภายใน

บ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนตัวขององค์กรว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร อันเป็นการตอบคำถามว่า "ห้องถินจะไปถึงจุดหมายที่ต้องการได้อย่างไร"

ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาห้องถินจึงเป็นกรอบขึ้นนำหรือส่วนหัวกระบวนการของชุดแผนงาน ซึ่งเป็นการวิธีการหรือขั้นตอนที่ห้องถินเลือกที่จะปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งวัตถุประสงค์รวมและวัตถุประสงค์เฉพาะส่วน และเมื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์รวมแล้ว หมายความว่าอยู่ในบรรลุถึงการกิจหลัก ที่ต้องการด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทั้งหมดที่กล่าวมานี้มีความสำคัญในเชิงตรรกะ (Logical Linkage) ซึ่งกันและกันของกระบวนการขั้นตอนและระดับค่างๆ ของแผนพัฒนาห้องถินภายใต้ยุทธศาสตร์ต่างๆ องค์กรปีกรองส่วนห้องถินจะกำหนดแนวทาง (หรืออาจเรียกว่า ยุทธศาสตร์ย่อย) เพื่อแสดงให้เห็นแนวทางการดำเนินการให้บรรลุยุทธศาสตร์นั้น

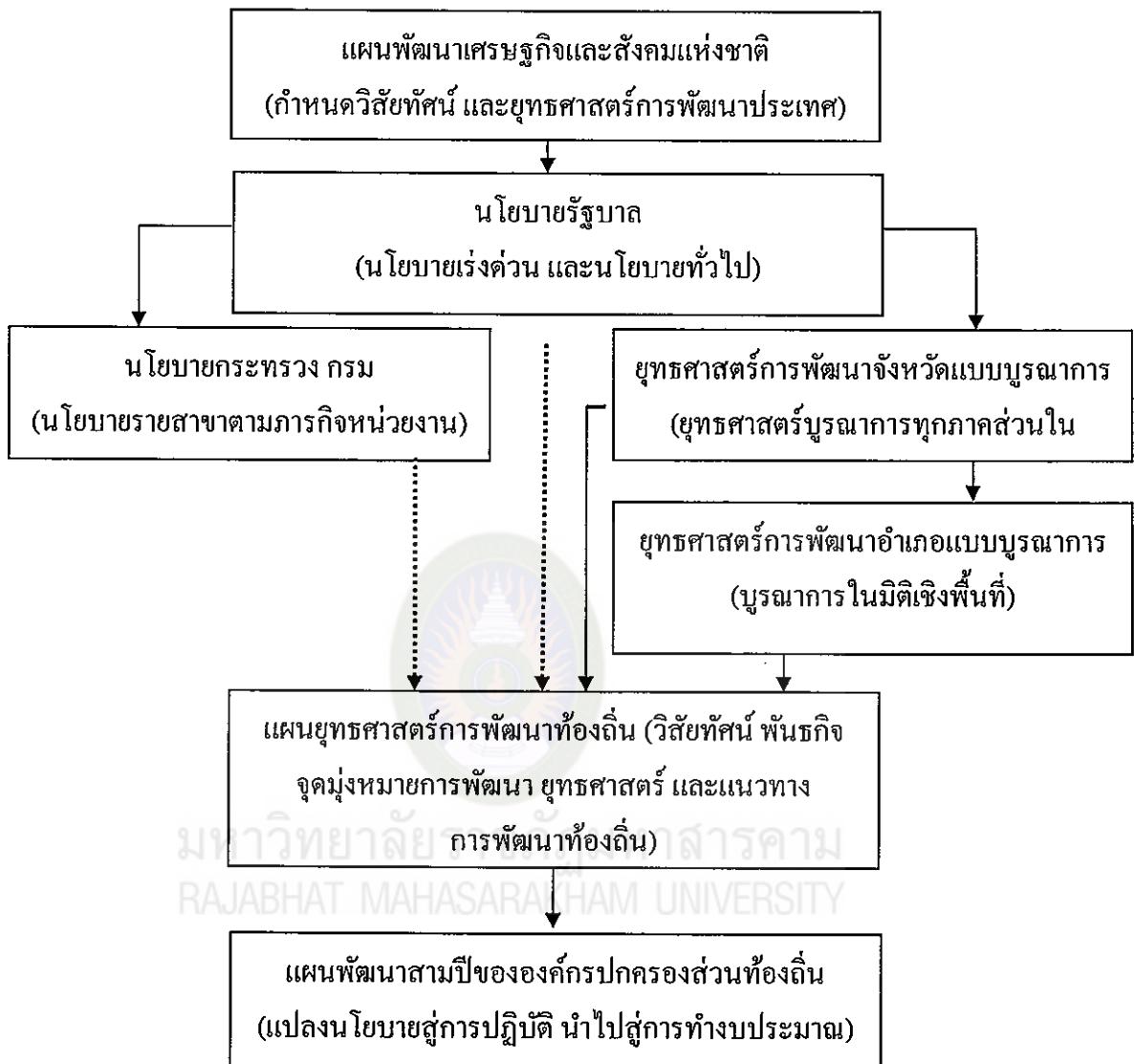
แนวทางการพัฒนาห้องถินที่กำหนดไว้ จะต้องนำแนวทางที่ได้ทั้งหมดมาทำการบูรณาการเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน การบูรณาการแนวทางการพัฒนาห้องถินจะทำให้ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาห้องถินด้านต่างๆ ที่สมบูรณ์

7. ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรปีกรองส่วนห้องถิน สามารถดำเนินการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประยุคระยะเวลา บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ เพราะ ได้มีการวางแผน แนวทางการใช้ทรัพยากรทุก ด้าน ไว้ก่อนแล้ว ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ให้จัดลำดับความสำคัญของประเด็นหลักการพัฒนา เพื่อนำมาคัดเลือก และจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ให้ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้แล้วยัง ได้นำนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนา จังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ นโยบายผู้บริหารห้องถินมาร่วมเข้าด้วยกัน โดยมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเฉพาะหน้าของประชาชน ในห้องถิน และการกำหนดทิศทางให้เจริญก้าวหน้าในอนาคต

สรุปได้ว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นสิ่งที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการในทุก ด้านอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน สมบูรณ์ และที่สำคัญสามารถใช้เป็นแนวทาง ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของตนเอง ได้และตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตองค์กรปีกรองส่วนห้องถินอย่างแท้จริง

ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

ที่มา : แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอราษฎรพนม ประจำปี 2557

**7.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2557-2559 (แผนพัฒนา
สามปี 2557-2559) ประกอบด้วย**

7.1.1 วิสัยทัศน์ “เมืองน่าอยู่ คุ้ลัมพันธ์อินโคลิ Jin”

7.1.2 เป้าประสงค์ : เมืองแห่งความสุข วิถีชีวิตรพอเพียง เศรษฐกิจคุณธรรม

7.1.3 พันธกิจ 4 ด้านสำคัญ คือ

- 1) ด้านสังคม : ประชาชนมีสุขภาพดี มีการศึกษา มีอาชีพและธุรกิจ
มั่นคง โดยใช้หลักศาสนา วัฒนธรรมท้องถิ่น และมีความพอเพียงในการดำเนินชีวิต
- 2) ด้านเศรษฐกิจ : สร้างความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน ตามแนวทางเศรษฐกิจ
พอเพียง

3) ด้านความมั่นคง : ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ
และทรัพยากรที่ยั่งยืน พื้นที่รายเด่นมีความมั่นคงและปลอดภัย

4) ด้านการบริหารจัดการ : ประชาชนมีส่วนร่วมพัฒนาธุรกิจนาชาติ
และองค์กร ภาครัฐมีศรัทธาในระบบและระบบที่ทันสมัยเพื่อใจการให้บริการภาครัฐ

7.2 ยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560) ประกอบด้วย

7.2.1 บ้านเมืองน่าอยู่ เป้าประสงค์ (Goals) ประกอบด้วย

- 1) เมืองที่สงบสุขและปลอดภัย สะอาด สวยงาม สวยงาม
- 2) ประชาชนและสังคมที่เข้มแข็งภายใต้การดำเนินชีวิตแบบ เศรษฐกิจ
พอเพียง ประกอบด้วยกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตบนพื้นฐานหลัก
ศาสนาและ วัฒนธรรมท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 2 : ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับสวัสดิการสังคมอย่าง
ทั่วถึงและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาการให้บริการประชาชน

กลยุทธ์ที่ 4 : อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และพลังงาน

กลยุทธ์ที่ 5: พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลยุทธ์ที่ 6 : รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์ที่ 7 : ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

กลยุทธ์ที่ 8 : สร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน

กลยุทธ์ที่ 9 : ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ ICT เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพการทำงานและการบริการ

กลยุทธ์ที่ 10 : ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

กลยุทธ์ที่ 11 : ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีศักยภาพและมีความมั่นคงในการทำงาน

กลยุทธ์ที่ 12 : การพัฒนาและรักษา ความสะอาดและความสุขของหมู่บ้าน

7.2.2 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป้าประสงค์ (Goals) ประกอบด้วย

1) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้คู่คุณธรรม

2) สถาบันการศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี

กลยุทธ์ที่ 2 : ส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรม และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีการประกอบอาชีพมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

กลยุทธ์ที่ 4 : สถาบันการศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาสถานศึกษา

7.2.3 การพัฒนาการค้าชายแดน เป้าประสงค์ (Goals) ประกอบด้วย

1) ผลักดันกลุ่มจังหวัดให้มี “เขตเศรษฐกิจชายแดน เขตปลอดอากร และศูนย์กระจายสินค้า”

2) ส่งเสริมผู้ประกอบการค้า การลงทุนในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน

3) การพัฒนาเชื่อมโยงเมืองคู่เฝด แฟลกสาม และ 3 ประเทศ 8 จังหวัด

4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วยกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน

กลยุทธ์ที่ 2 : ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการค้านโลจิสติกส์

กลยุทธ์ที่ 3 : ส่งเสริมการลงทุน

7.2.4 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร

1) วิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรมาตรฐานและปลอดภัย เกษตรกรรมมีความพากเพียบอย่างพอเพียง”

2) เป้าประสงค์ (Goals) ประกอบด้วย

2.1) เสริมสร้างขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการ

แบ่งขั้น

- 2.2) ปรับโครงสร้างระบบการผลิตทางการเกษตร
 2.3) เตรียมสร้างระบบตลาดสินค้าเกษตร
 2.4) สร้างเสริมการวิจัย และทดสอบด้านการเกษตร และบรรจุภัณฑ์
 3) กลยุทธ์การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร

ประกอบด้วย

- กลยุทธ์ที่ 1 : สร้างเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรดิบที่เหมาะสมและปลอดภัย
 กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการปัจจัยการผลิตด้านการเกษตร
 กลยุทธ์ที่ 3 : สร้างเสริมการเปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน

- กลยุทธ์ที่ 4 : ป้องกันและแก้ไขปัญหาทางด้านการเกษตร
 กลยุทธ์ที่ 5 : พัฒนาผู้ประกอบการและการตลาดสินค้าเกษตร
 กลยุทธ์ที่ 6 : สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริฯ
 กลยุทธ์ที่ 7 : สร้างเสริมความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศ

เพื่อนำมา

- 7.2.5 การพัฒนาการท่องเที่ยว
 1) เป้าประสงค์ (Goals) “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำแม่น้ำโขง”
 2) การพัฒนาการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว (แหล่ง/กิจกรรม/สิ่งอำนวยความสะดวก/บริการด้านการท่องเที่ยว)

กลยุทธ์ที่ 2 : สร้างเสริมพื้นฟูองค์ความรู้ทางศาสตร์ ประเพณี

ศิลปวัฒนธรรม

กลยุทธ์ที่ 3 : ประชาสัมพันธ์ และสร้างตลาดเชิงรุก

8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาจังหวัดนราธิวาสให้เกิดความเจริญในทุกด้าน จำเป็นจะต้องดำเนินการโดยมุ่งเน้นการนโยบายการบริหารงานให้สอดคล้องกับบทบาท อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถาบัน และองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6, พระราชบัญญัติ

กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 รวมทั้งให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครพนม ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ จังหวัดนครพนมไว้คือ “เมืองน่าอยู่ คู่สัมพันธ์อินโดจีน” และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไว้ 5 ด้านหลัก คือ บ้านเมืองน่าอยู่ การพัฒนาทรัพยากร่มழย การพัฒนาการค้าชายแดน การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรและการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จึงกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนมไว้ ประกอบด้วย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาด้านการเมืองการบริหารการพัฒนาด้านการศึกษา และการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

8.1.1 นโยบาย คือ ส่งเสริมและเพิ่มรายได้เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ขยายฐานทางเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน

8.1.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้ดำเนินไปด้วยความเข้มแข็งมั่นคง เพื่อที่จะสามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรหรือวิถีทางธุรกิจใหม่ ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน

8.1.3 แนวทางการพัฒนา

- 1) ลดต้นทุนการผลิตและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยการสนับสนุนการก่อสร้างโรงงานปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ ทุกตำบล จัดตั้งห้องปฏิบัติการผลิตเชื้อจุลทรรศน์ เพื่อใช้ในพืชและสัตว์ ก่อสร้างตลาดชุมชนเพื่อรับสินค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้เป็นสากล สนับสนุนศูนย์พัฒนาพันธุ์ข้าวทุกตำบลอย่างจริงจัง เพื่อให้ได้พันธุ์ดีในการเพาะปลูก และส่งเสริมให้มีการปลูกข้าวให้ได้ผลทั้งนาปีและนาปรัง สนับสนุนส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพารา ส่งเสริมการตลาดจำหน่ายยางพาราพร้อมจัดหาตลาดกลางในการจำหน่าย สนับสนุนส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรปลูกพืชพลัังงานทดแทนทั้งปาล์มน้ำมัน และสนับด้ำพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค เร่งพื้นฟูพัฒนาแหล่งเพาะพันธุ์ปลาให้ทั่วถึง และส่งเสริมกลุ่มทอผ้า กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มจักสาน และกลุ่มหัตถกรรมฝีมือพื้นบ้านเป็นด้าน**

- 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และจัดทำโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริม
ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนมอย่างทั่วถึง
- 3) สนับสนุนการจัดงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัด โดยร่วมมือกับ
ภาครัฐและองค์กรเอกชน

8.2 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 8.3.1 นโยบาย คือ การจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดและก่อสร้างสิ่ง
สาธารณูปโภคสาธารณูปการอย่างทั่วถึง
- 8.3.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา เพื่อดำเนินการพัฒนาศักยภาพทาง
กายภาพ การปรับปรุงพื้นที่ การก่อสร้างสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ เพื่อที่จะส่งเสริม
ให้เกิดความเจริญแก่ท้องถิ่น การคมนาคม อำนวยความสะดวกในการอยู่อาศัยและการ
ประกอบอาชีพแก่ประชาชน

8.3.3 แนวทางการพัฒนา

- 1) ก่อสร้างและบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมระหว่างตำบล
ตลอดจนเส้นทางที่เชื่อมไปยังถนนหมายเลขสาย และเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้
ประชาชนที่เดินทางไปมาและการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัย
และประหยัดเวลา

2) สนับสนุนการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะในพื้นที่จังหวัดนครพนม
ให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง

3) อบรมให้ความรู้ในการจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดนครพนม

8.3 การพัฒนาด้านสังคม

- 8.3.1 นโยบาย คือ ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน
ให้ดีขึ้น โดยให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม
ร่วมกัน

8.3.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกด้าน
สวัสดิการและนันทนาการ การจัดการศึกษา การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดระเบียบชุมชนและการส่งเสริมสุขภาพภาค
ประชาชน เพื่อที่จะยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นและมีคุณค่า

8.3.3 แนวทางการพัฒนา

1) อนุรักษ์พื้นที่ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นพร้อมสนับสนุนกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาทุกศาสนา

2) ส่งเสริม/สนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านสังคม ให้ไทย ตามนโยบายของรัฐบาล

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ/โรคไม่ติดต่อ

4) สนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหาความยากจนตามนโยบายของรัฐบาล

5) การจัดการศึกษาและพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดนครพนม และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึงทุกระดับ

6) สนับสนุนการจัดหาครุภัณฑ์ทางการแพทย์ให้ทันสมัยและทั่วถึง ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสาธารณสุข

7) ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็ก สร้าง คุณชนรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

8) ส่งเสริมกิจกรรมการเสริมสร้างสุขภาพภาคประชาชน มุ่งให้ทุกคนออกกำลังกายเพื่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพใจที่ดี

8.4 การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร

8.4.1 นโยบาย กือ พัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีให้ทันสมัยและเหมาะสม

8.4.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา เพื่อปรับปรุงและจัดระบบบริหารราชการ ให้สามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในด้านชีวิต และทรัพย์สินแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีศักยภาพและความพร้อมในการสนับสนุนความต้องการและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ได้อย่างเต็มที่ และมีการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลในองค์กร และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

8.4.3 แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนา/ปรับปรุงการบริหารงานขององค์กร ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว

2) เพยแพร่ความรู้ให้ประชาชน ได้เข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ และ เพยแพร่ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

3) จัดทำแผนและประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เช่น เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน ผู้นำท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งประชาชนเพื่อประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาท้องถิ่น

4) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักการเมืองท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมการศึกษา และอบรมในทุกระดับ

8.5 การพัฒนาด้านการศึกษา

8.5.1 นโยบายคือ ส่งเสริมให้คนมีคุณภาพที่ดี โดยเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีคุณภาพ และสามารถ คิด พูด เปียน และกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อ ตัวเองและครอบครัว

8.5.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนา เพื่อสนับสนุนการศึกษาให้เป็นรากฐาน ของการพัฒนาทุกด้าน ที่ก่อประโยชน์ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่น และสนับสนุนคนให้ สามารถปรับตัวได้ในการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมอย่างมีความสุข

8.5.3 แนวทางการพัฒนา

1) มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนเก่ง มีความรู้ คุณธรรม นำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในทุกระดับ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามความต้องการ สร้างโอกาสการเรียนรู้ของแต่ละคน

3) ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในทุกระดับ ได้แก่ การศึกษาขั้น พื้นฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

4) สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่น่าเรียนและทันสมัยทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ

8.6 การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

8.6.1 นโยบาย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

8.6.2 วัดถูประสงค์ในการพัฒนา เพื่ออนุรักษ์ / พัฒนาสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน และจัดระบบการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสม

8.6.3 แนวทางการพัฒนา

1) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่ประชาชน

2) ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนัก เข้าใจในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด และคุ้มค่า

3) ป้องกันปัญหานลภavaะซึ่งเกิดจากการเริ่มเติบโตของชุมชนเมือง และ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยจัดทำระบบระบายน้ำและบำบัดน้ำเสียจากแหล่งชุมชนรวมทั้ง การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี

4) ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

5) สนับสนุนกิจกรรมปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าในการแก้ไขปัญหาภาระโลกร้อน และปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อนำมาใช้สอยในครัวเรือนตลอดจนส่งเสริมเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

บริบททั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดชายแดนตั้งเลียบชายฝั่งขวาของแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับเมืองท่าแขวง แขวงคำเมืองของสาธารณรัฐประชาธิรัฐลาว เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุพนมอันศักดิ์สิทธิ์และเก่าแก่ เป็นพระธาตุที่ประดิษฐานพระอุรังคธาตุ (กระดูกหน้าอก) ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า (สมณ โสดม) นับเป็นพระธาตุคู่เมืองนครพนมและเป็นที่เคารพสักการะของชาวไทยและชาวลาวทั้งสองฝั่งโขง พระธาตุพนมประดิษฐานอยู่ที่อำเภอราษฎร์พนม อยู่ห่างจากตัวเมืองนครพนม 52 กิโลเมตร จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ประมาณ 5,512,668 ตารางกิโลเมตร ระยะห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 740 กิโลเมตร

นครพนมเป็นจังหวัดที่มีบันทึกทางประวัติศาสตร์มาแต่โบราณกาล ในฐานะเมืองเก่าแก่เคียงคู่อยู่กับอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ ซึ่งแต่แรกเริ่มเดิมที่นั้นมีพื้นที่อยู่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงและต่อมาได้ขยายนาอยู่ฝั่งขวาสลับกันหลายครั้ง ดำเนินประวัติศาสตร์จึงได้จำรีกไว้ว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชาที่เมืองเวียงจันทร์ได้ชื่อของคืนแคนนี้ได้ถูกเปลี่ยนเป็น"มรุขนคร"และต่อมาได้โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเป็น"นครพนม" เพื่อความหมายสมตามสภาพพื้นที่ด้วย เป็นเมืองที่มีพื้นที่ติดต่อกับทิวเทือกเขาภูมาย ด้วยความเป็นอาณาจักรที่เคยเจริญรุ่งเรืองมาเก่าก่อน ประกอบกับแม่น้ำโขงเป็นแหล่งวัฒนธรรมของมนุษยชาติจากหลายชนเผ่า ดังนั้น นครพนมจึงมีโบราณสถาน และมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์อยู่มาก (สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม 2554.:เว็บไซค์)

อำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม มีอาณาเขตทางด้านทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองจังหวัดนครพนม ทิศตะวันออก ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงไหลกันพรมแดน ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอคงหลวงและอำเภอหัวน้ำใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอโนนแกะ จังหวัดนครพนม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม มีจำนวน 12 แห่ง ประกอบด้วย (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอชาตุพนม. 2557 : 2)

1. เทศบาลตำบลชาตุพนม ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภาและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาล คือข้าราชการ จำนวน 40 คน พนักงานจ้าง 71 คน

2. เทศบาลตำบลชาตุพนมได้ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภาและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาล คือข้าราชการ จำนวน 25 คน พนักงานจ้าง 25 คน

3. เทศบาลตำบลلن้ำกำ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภาและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภา

เทศบาล จำนวน 12 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาล คือข้าราชการ จำนวน 29 คน พนักงาน จำนวน 41 คน

4. เทคนิคดำเนินการ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วน
ตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภากองค์การ
บริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากลและรองประธานสภากำหนดละ 1 คน สมาชิกสภากล
เทศบาล จำนวน 12 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาล คือข้าราชการ จำนวน 13 คน
พนักงาน จำนวน 18 คน

5. เทศบาลตำบลลนาหานาด ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากองและรองประธานสภากองตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภากองเทศบาล จำนวน 12 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาล คือข้าราชการ จำนวน 19 คน พนักงานประจำ 12 คน

6. องค์การบริหารส่วนตำบลลดอนนางหงส์ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายก องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากลุ่มและรองประธานสภากลุ่ม จำนวน 1 คน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 22 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลคือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 17 คน พนักงานช่าง 26 คน

7. องค์การบริหารส่วนตำบลนาอ่อน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภาพและรองประธานสภาพตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 28 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลคือ พนักงานส่วนตำบล จำนวน 21 คน พนักงานช่าง 30 คน

8. องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายก
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน
ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากองและรองประธานสภากองตำแหน่งละ 1 คน
สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การ
บริหารส่วนตำบลคือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 17 คน พนักงานทั้ง 22 คน

9. องค์การบริหารส่วนตำบลแสนพัน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายก
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน

ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลคือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 15 คน พนักงานช่าง 15 คน

10. องค์การบริหารส่วนตำบลลูกดิน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 14 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลคือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 16 คน พนักงานช่าง 22 คน

11. องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเหม้า ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 18 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลคือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 16 คน พนักงานช่าง 10 คน

12. องค์การบริหารส่วนตำบลพระคลางทุ่ง ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน ฝ่ายสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีประธานสภากและรองประธานสภาตำแหน่งละ 1 คน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 32 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลคือพนักงานส่วนตำบล จำนวน 21 คน พนักงานช่าง 1 คน

สรุปจะเห็นได้ว่าลักษณะการบริหารงานจะมีลักษณะเดียวกันหรือคล้ายกัน ด้วยเหตุเพระว่าการจัดโครงสร้างทางการบริหารจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติ และกฎหมาย ระบุย ข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย บางส่วนที่แตกต่างกันนั้น เช่น การแบ่งส่วนราชการ ของส่วนราชการประจำซึ่งสามารถขยายครอบคลุมได้ เป็นพระลักษณะของพื้นที่และความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประยงค์ จันทധงค์ (2540 : 62) ได้ศึกษาความคิดเห็นของปลัดองค์กรบริหารส่วน ตำบลต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดจันทบุรี พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นของปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ส่วนเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็น

อนันต์ เดชโยธิน (2544 : 43-49) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ คือ ด้านส่งเสริมพัฒนาศตวรรษ เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านคุ้มครองคุ้มครองและรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและระจับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก และด้านส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะแนวทาง เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น ขนาดประชากรพื้นที่ และสภาพท้องถิ่น ควรจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรให้นำไปปฏิบัติงาน ได้จริงในลักษณะการฝึกอบรมแบบเข้ม ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน

วิสา นราเทียม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเห็นว่าการบริการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ถ่ายบ้านหนองจาน ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและเป็นรายด้านในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น รองลงมา ได้แก่ ด้านการประหยัดเวลาในการเดินทาง ด้านการแก้ไขปัญหา เป็นไปอย่างรวดเร็ว และด้านตรงกับความต้องการของประชาชน

คุณาวุฒิ ไชยคำภา (2547 : 74-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัด

มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายค้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ค้าน คือ ค้านการบำรุงรักษาศิลปะ จาริตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ค้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและค้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 5 ค้าน คือ ค้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย ค้านการป้องกันสาธารณภัย ค้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ ค้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ค้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและค้านการคุ้มครองและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าบริหารและพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายค้าน 7 ค้าน ไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานส่วนตำบลเห็นว่ามีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ค้านการบำรุงรักษาศิลปะ จาริต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น มากกว่า คณะผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปราบicit ไชยพันธ์ (2549 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายค้านอยู่ในระดับมาก สำหรับปัญหาสภาพการดำเนินงานโดยรวมและรายได้อยู่ในระดับน้อย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายค้านไม่แตกต่างกัน

วิสูตร ใจชูภิชัย (2549 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบอร์บือต่อการบริหารงานของเทศบาลบอร์บือ อำเภอบอร์บือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลบอร์บือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า ค้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ และค้านการบำรุงศิลปะจาริตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนค้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ค้านการพัฒนาทางบกและทางน้ำ ค้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ค้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ค้านการศึกษา ค้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุผู้พิการ และค้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ของเทศบาลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับ

การศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ่อสือ ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่าง

พิชัย วัฒนกิติกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ 5 ด้าน คือ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ ชาติประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านคุ้มครอง คุ้มครอง และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านจัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

เด่นคง สุบุตรดี (2550 : 106-107) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม พบร่วมว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบร่วมว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบำรุงศิลปะชาติประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รองลงมาคือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านการให้รายภูรีได้รับการศึกษาอบรม ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิงและความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ประมวล เกตรา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกย์ตรีวิสัย อำเภอเกย์ตรีวิสัย อำเภอเกย์ตรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาของเทศบาลตำบลเกย์ตรีวิสัย อำเภอเกย์ตรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา

แตกต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการพัฒนาเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

พรรณิพา สมศรีดา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยระดับการดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครพนม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลตำบล ทุกแห่งในจังหวัดนครพนมเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลา ปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

ทวีศักดิ์ ปักษา (2550 : 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด นครพนม ผลการวิจัย พบร่วม 1) ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการ ดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการป้องกันโรค และรังับโรคติดต่อ ด้านการบำรุงรักษายศิลปะ ชาติ ประเพณี ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลและระดับน้อยหนึ่ง ด้าน คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่จำแนกอายุ ระดับ การศึกษา และประสบการณ์การเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุเทพ เหน้อโพธิ์ทอง (2550 : 72-75) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขต อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพนพิสัย จังหวัด หนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พนักงานที่มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ระดับปานกลางทุกชื่อ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกัน

ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกัน

ปรานีต ทนน้ำ (2551 : 93) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดทอง อำเภอศรีราชา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสถานภาพ หมู่บ้าน แตกต่างกัน การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดทอง อำเภอศรีราชา จังหวัดอุดรธานี พ布ว่าโดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

เดือนฉาย ผลเรื่อง (2551 : 80) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เรวตี สมบัติทอง (2546 : 86) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ตที่มีคุณวุฒิการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เขาวภา ถินชัยภูมิ (2547 : 66) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมืองชัย จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาด้านแหล่งน้ำมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย โดยสรุปผลการศึกษาครั้งนี้ประชาชนในท้องถิ่นมีความต้องการที่จะให้พัฒนาท้องถิ่นหลายด้านควบคู่กันไป โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านแหล่งน้ำและด้าน

โครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องพัฒนาและส่งเสริมการพัฒนาให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

วิสา นราเทียม (2547 : 85) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการสาธารณูปโภค ด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่า การบริการสาธารณูปโภคด้านโครงสร้างพื้นฐานประเภทถนนลาดยางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สายบ้านหนองจาน ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านคุณภาพชีวิตดีขึ้น รองลงมา ได้แก่ ด้านการประทัยด้วยเวลาในการเดินทาง ด้านการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และด้านการตรงต่อความต้องการของประชาชน

ว่าที่ร้อยตรีประสงค์ พิมพ์พิทักษ์ (2546 : 96) ได้ศึกษาความคิดเห็นของของประชาชนที่มีบทบาทต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบบทบาทการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ เขตที่อยู่อาศัย แตกต่าง มีความคิดเห็นแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมาศ โชคชัยพัฒนาการ (2549 : 94) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาล ต่อการดำเนินงานของเทศบาล จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขต จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการให้มีและบำรุงทางบก ทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะ น้ำมันฝอยและถังปฏิกูล ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ด้านการให้รายภูมิได้รับการศึกษาและอบรม ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศตวรรษ เด็ก เยาวชนและผู้พิการ ด้านการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมากและสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

มนตรี หมวดไสว (2550 : 114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกำนันในจังหวัดหนองคายพบว่า กำนันใน

จังหวัดหนองคายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของกำนันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ความคิดเห็นของกำนันที่มี อายุแตกต่างกันและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ลิขิต ประจำกัตตา (2552 : 106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลของการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมาไปน้อย คือ ด้านพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร การเศรษฐกิจและพาณิชย์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนานุคคลากร อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านสร้างสังคมเรียนรู้และศูนย์กลางวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชนเข้มแข็งพัฒนาคนและสังคมมีคุณภาพ

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พนว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เห็นว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมายมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน เมื่อจาก ทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อบกพร่องของการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ว่าอยู่ในระดับใด และสมควรดำเนินการแก้ไขมากน้อยเพียงใด

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย โดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิจัยของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ประเภท
2. รายได้
3. ที่ดัง

ตัวแปรตาม

(Dependent Variable)

การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชาตุพน จังหวัดนครพนม 6 บุษราศร์ ได้แก่

1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
3. การพัฒนาด้านสังคม
4. การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร
5. การพัฒนาด้านการศึกษา
6. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา (Population) คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอชาตุพนม. 2557 : 25) ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่

1.1.1 นายก	จำนวน 12 คน
1.1.2 รองนายก	จำนวน 24 คน
1.1.3 เลขาธิการ	จำนวน 12 คน

1.2 กลุ่มตรวจสอบและค่วงคุก คือ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 204 คน

1.3 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน คือ ข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 557 คน

1.4 กลุ่มตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ คือ ผู้นำชุมชน(กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 154 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงหมดจำนวน 408 คน ผู้วิจัยเปิดตารางเครชีและมอร์แกน ได้ขนาดจำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า 400 คน ดังนั้นผู้วิจัย การกระจายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างแบบโควต้าและการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแต่ละแห่งนิยมกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กลุ่มผู้บริหาร	จำนวน 4 คน
2.2 กลุ่มตรวจสอบและคุ้มครอง	จำนวน 10 คน
2.3 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	จำนวน 10 คน
2.4 กลุ่มตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ	จำนวน 10 คน
รวมแห่งละ จำนวน 34 คน รวมทั้งหมด 408 คน	

3. การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดให้มีโอกาส ถูกเลือกเท่า ๆ กัน โดยวิธีการจับฉลากทำการเขียนชื่อของประชาชนแต่ละหนูบ้านลงใน แผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อ ใส่ลงในกล่องเลขayer ให้คละกันแล้วจึงหยิบมาทีละแผ่น บันทึก ชื่อไว้เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำกลับลงไปในกล่องอีกครั้ง เมื่อยิบช้ำชื่อเดิมก็ทำการ หันใหม่ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด และปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ประเพท รายได้ และที่ดิน เป็นลักษณะแบบปลายปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต อำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 6 ด้าน เป็นลักษณะแบบปลายปิด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร
ปักธงชัยส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม เป็นลักษณะแบบปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารเกี่ยวกับ

การสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และ
องค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานขององค์กรปักธงชัยส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอ
ราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรง ความหมายสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว
ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วย ความตรงทางโครงสร้าง
(Construct Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ (Wording)
เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

2.4.1 นางสาวนวลจันทร์ ไวยพัฒน์ วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล โนนแมeng ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นางเปรมฤทัย พลเชียงขาว วุฒิการศึกษา ศย.m. (ภาษาไทย)
ตำแหน่ง ครูโรงเรียนนาอ่อนวิทยานุกูล ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.3 นางศรีดา บุรชาติ กศม. (สถิติและประเมินผล) ตำแหน่ง หัวหน้าภาค
ปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและวัดผล

ได้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา
ตัวอย่าง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยจำแนกเป็นรายข้อ โดยให้เกณฑ์ในการ
ตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าແນ່ໃຈວ່າข้อคำถามວັດໄດ້ตรงตามຈຸດປະສົງ

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่ແນ່ໃຈວ່າข้อคำถามວັດໄດ້ตรงตามຈຸດປະສົງ

ให้คะแนน -1 ถ้าແນ່ໃຈວ່າข้อคำถามວັດໄດ້ມ່ວຍຕາມຈຸດປະສົງ

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขและเสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตรวจสอบคุณภาพ แล้วจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอชาตุพนนท์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน และคำนวณวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Coefficient Alpha) ของคอนบรัช (Conbrach) (นฤบุรช ศรีสะภาด. 2549 : 95) ได้ค่าเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนนท์ จังหวัดนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยจะดำเนินแยกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคือโดยแต่งตั้งผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 คน พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้ได้ครบถ้วน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ผลทางสถิติ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวมไว้ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง จำนวน 408 ชุด

2. จัดหมวดหมู่ข้อมูล และบันทึกคะแนนของแต่ละข้อและแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding Form) โดยการให้คะแนนค่าตอบแบบสอบถามดังนี้ (นฤบุรช ศรีสะภาด. 2553 : 100)

มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

3. ผู้ศึกษาใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมายระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2553 : 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประยุกต์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานขององค์กรปัจกรองส่วนท้องถิ่น อำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปัจกรองส่วนท้องถิ่น จำแนกตาม ประเภท สถิติที่ใช้ คือ t – test (Independent) ส่วนจำแนกตามรายได้และที่ตั้ง สถิติที่ใช้ คือ F – test (One-way ANOVA) หากพบว่าโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ แอล เอส ดี (LSD. Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปัจกรองส่วนท้องถิ่น อำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ และพรรณาความ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้การดำเนินงานขององค์กรปีกรองส่วนห้องถังในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าแนวเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน (t -distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน (F -distribution)
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
df	แทน	ชีนแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
P	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดลำดับในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานขององค์กรปีกรองส่วนห้องถังในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนมตามยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ (อำเภอราษฎร์พนม แผนพัฒนาสามปี (2557-2559 : 60) ดังนี้

- 2.1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- 2.2 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2.3 การพัฒนาด้านสังคม
- 2.4 การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร
- 2.5 การพัฒนาด้านการศึกษา
- 2.6 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพน จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
1.1 เทศบาล	170	41.70
1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบล	238	58.30
รวม	408	100.00
2. รายได้ นาทีปี		
2.1 ไม่เกิน 10 ล้านบาท	102	25.00
2.2 ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	140	34.30
2.3 มากกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป	166	40.70
รวม	408	100.00
3. ที่ดินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
3.1 เทศบาลตำบลชาตุพน	34	8.30
3.2 เทศบาลตำบลชาตุพนไม่ได้	34	8.30
3.3 เทศบาลตำบลน้ำกា	34	8.30
3.4 เทศบาลตำบลผ่องแดง	34	8.30

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.5 เทศบาลตำบลลนาหาราด	34	8.30
3.6 องค์การบริหารส่วนตำบลลนาถ่อน	34	8.30
3.7 องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง	34	8.30
3.8 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนางหงส์	34	8.30
3.9 องค์การบริหารส่วนตำบลแสนพัน	34	8.30
3.10 องค์การบริหารส่วนตำบลลกุดนิม	34	8.30
3.11 องค์การบริหารส่วนตำบลพระคลางหุ่ง	34	8.30
3.12 องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเหม้า	34	8.30
รวม	408	100.00

จากตารางที่ 1 พนว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 408 คน พนว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดประเภทองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 238 คน (ร้อยละ 58.30) และสังกัดประเภทเทศบาล จำนวน 170 คน (ร้อยละ 41.70) ส่วนรายได้ขององค์กร พนว่า มากกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไปมากที่สุด (ร้อยละ 40.70) รองลงมาคือรายได้ขององค์กรระหว่าง 10-20 ล้านบาท(ร้อยละ 34.30) และรายได้ขององค์กรไม่เกิน 10 ล้านบาท(ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การดำเนินงานด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	3.46	0.49	ปานกลาง	6
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.75	0.45	มาก	1
3. การพัฒนาด้านสังคม	3.54	0.51	มาก	5
4. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร	3.73	0.60	มาก	2
5. การพัฒนาด้านการศึกษาสตรีการ	3.69	0.55	มาก	3
พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.66	0.59	มาก	4
รวม	3.64	.44	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.73$) ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.69$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.66$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ($\bar{X} = 3.54$) และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนม จังหวัดนครพนม จำแนกเป็นรายด้านดังแสดงในตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น	3.19	0.82	ปานกลาง	4
2. ส่งเสริมอาชีพทอผ้า เย็บผ้า จักسان หัตถกรรมพื้นบ้าน	3.50	0.51	ปานกลาง	3
3. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์ม โรงสีข้าวฯลฯ	3.59	0.50	มาก	1
4. ส่งเสริมการตลาด ร้านค้าชุมชน	3.53	0.52	มาก	2
รวม	3.46	0.49	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พนว่า ระดับการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยคือส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์ม โรงสีข้าวฯลฯ ($\bar{X} = 3.59$)รองลงมาคือ ส่งเสริมการตลาด ร้านค้าชุมชน ($\bar{X} = 3.53$) ส่งเสริมอาชีพทอผ้า เย็บผ้า จักسان หัตถกรรมพื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.50$) และส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. สร้างเส้นทางคมนาคม	3.90	0.29	มาก	2
2. ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณูปโภคให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง	3.42	0.51	ปานกลาง	4
3. จัดระเบียบของชุมชนในท้องถิ่น	3.90	0.80	มาก	1
4. บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมในท้องถิ่น	3.77	0.85	มาก	3
รวม	3.75	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4 พบร่วมกันว่า ระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือจัดระเบียบของชุมชนในท้องถิ่น และสร้างเส้นทางคมนาคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.77$) และขยายเขตไฟฟ้าสาธารณูปโภคให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.42$) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาด้านสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. ส่งเสริมและอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้และอุทยานแห่งชาติ	3.38	0.69	ปานกลาง	4
2. ส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฯในท้องถิ่น	3.48	0.71	ปานกลาง	3
3. สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น	3.78	0.62	มาก	1
4. พัฒนาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.52	0.67	มาก	2
รวม	3.54	.51	มาก	

จากตารางที่ 5 พบร่วมกันว่า ระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือพัฒนาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.52$) ส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฯในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.48$) และส่งเสริมและอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้และอุทยานแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. บริหารงานองค์กรให้มีประสิทธิภาพรวดเร็ว	3.83	0.61	มาก	1
2. ประชาชนสัมพันธ์กับบาท อำนาจ หน้าที่และเผยแพร่องค์ความรู้อย่างกว้างขวาง	3.70	0.65	มาก	3
3. ประสานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	3.55	0.62	มาก	4
4. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพ	3.82	0.70	มาก	2
รวม	3.73	0.60	มาก	

จากตารางที่ 6 พบร่วมกันว่า ระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ บริหารงานองค์กรให้มีประสิทธิภาพรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.83$) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.82$) ประชาชนสัมพันธ์กับบาท อำนาจ หน้าที่และเผยแพร่องค์ความรู้อย่างกว้างขวาง ($\bar{X} = 3.70$) และประสานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาด้านการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้สู่คุณธรรม	4.00	0.61	มาก	1
2. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย	3.72	0.76	มาก	2
3. ส่งเสริมและขยายโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง	3.70	0.74	มาก	3
4. สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัย	3.34	0.70	มาก	4
รวม	3.69	0.50	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้สู่คุณธรรม ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ($\bar{X} = 3.72$) ส่งเสริมและขยายโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.70$) และสนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา
ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผล	ลำดับ
1. ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.43	0.70	มาก	4
2. สร้างจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากร	3.88	0.62	มาก	1
3. ป้องกันมลภาวะที่เกิดจากการขยายและ เพิ่มขึ้นของประชาชน เช่น การจัดระบบระบายน้ำ และบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล	3.60	0.70	มาก	3
4. สนับสนุนกิจกรรมการปลูกป่าเพื่อแก้ไข ปัญหาภาวะโลกร้อนและปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อ ใช้สอยในครัวเรือน	3.71	0.69	มาก	2
รวม	3.66	0.59	มาก	

จากตารางที่ 8พบว่า ระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
อำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ
สร้างจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือ สนับสนุนกิจกรรม
การปลูกป่าเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนและปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อใช้สอยในครัวเรือน
($\bar{X} = 3.71$)ป้องกันมลภาวะที่เกิดจากการขยายและเพิ่มขึ้นของประชาชน เช่น การจัดระบบ
ระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 3.60$) และส่งเสริมให้
ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีความแตกต่างในเรื่อง ประเภทองค์กรรายได้องค์กรและที่ดั้งขององค์กร

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมจากวัดถูประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยต้องการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทองค์กร ที่แตกต่างกัน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ผลการเปรียบเทียบใช้การทดสอบคู่วิช *t-test* และคงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทองค์กรแตกต่างกัน

การดำเนินงาน	เทศบาล		ระดับผล	อบต.		ระดับผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	3.56	0.42	มาก	3.38	0.53	ปานกลาง
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.80	0.43	มาก	3.71	0.45	มาก
3. การพัฒนาด้านสังคม	3.63	0.49	มาก	3.47	0.52	ปานกลาง
4. การพัฒนาด้านการเมือง						
การบริหาร	3.84	0.58	มาก	3.65	0.60	มาก
5. การพัฒนาด้านการศึกษา	3.72	0.58	มาก	3.68	0.53	มาก
6. การพัฒนาด้าน						
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.67	0.62	มาก	3.65	0.57	มาก
รวม	3.70	0.41	มาก	3.59	0.46	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมจำแนกตามประเภทองค์กรแตกต่างกันพบว่า

ประเภทเทศบาลมีผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.80$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.72$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.67$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ($\bar{X} = 3.63$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ประเภท อบต. มีผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนนทบุรี ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.68$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารและยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{X} = 3.65$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ($\bar{X} = 3.47$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขต

อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนนทบุรี ที่มีประเภทองค์กรแตกต่างกัน

การดำเนินงาน	เทศบาล		อบต.		<i>t</i>	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	3.56	0.42	3.38	0.53	4.345	.000*
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.80	0.43	3.71	0.45	1.895	.090
3. การพัฒนาด้านสังคม	3.63	0.49	3.47	0.52	3.790	.017*
4. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร	3.84	0.58	3.65	0.60	4.290	.029*
5. การพัฒนาด้านการศึกษา	3.72	0.58	3.68	0.53	1.164	.281
6. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.67	0.62	3.65	0.57	2.562	.110
รวม	3.70	0.41	3.59	0.46	3.753	.001*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 10 พนวณผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามประเภทองค์กร โดยรวมมีความคิด

เห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 3 ด้าน และมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีรายได้ขององค์กรแตกต่างกัน

การดำเนินงาน	รายได้ บาท/ปี					
	ไม่เกิน 10 ล้านบาท		ระหว่าง 10-20 ล้านบาท		มากกว่า 20 บาท	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	3.27	0.55	3.46	0.49	3.56	0.42
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.65	0.47	3.75	0.43	3.80	0.43
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม	3.36	0.54	3.55	0.49	3.63	0.49
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร	3.50	0.55	3.76	0.62	3.84	0.58
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา	3.60	0.54	3.73	0.51	3.72	0.58
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.61	0.57	3.67	0.56	3.67	0.62
รวม	3.50	0.48	3.65	0.44	3.70	0.41

จากตารางที่ 11 พบว่าเบรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีรายได้ขององค์กรแตกต่างกันมีผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายได้ขององค์กรไม่เกิน 10 ล้านบาท พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.65$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.61$) และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.60$)

รายได้องค์กรระหว่าง 10-20 ล้านบาท พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปีงบประมาณ ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เรียงค่านเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.76$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.75$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.73$) รายได้องค์กรมากกว่า 20 ล้านบาท พบว่า ผลการดำเนินงานของ องค์กรปีงบประมาณ ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เรียงค่านเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง- การบริหาร ($\bar{X} = 3.84$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.80$) และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.72$)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปีงบประมาณ ส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีรายได้องค์กรแตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน

การดำเนินงานด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	p
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	5.636	2	2.818	12.026	.000*
	ภายในกลุ่ม	94.904	405	.234		
	รวม	100.540	407			
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	1.487	2	.744	3.687	.026*
	ภายในกลุ่ม	81.699	405	.202		
	รวม	83.186	407			
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน สังคม	ระหว่างกลุ่ม	4.701	2	2.351	9.154	.000*
	ภายในกลุ่ม	104.005	405	.257		
	รวม	108.706	407			
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การเมือง-การบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	7.408	2	3.704	10.695	.000*
	ภายในกลุ่ม	140.257	405	.346		
	รวม	147.665	407			
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.157	2	.579	1.891	.152
	ภายในกลุ่ม	123.923	405	.306		
	รวม	125.081	407			

การดำเนินงานด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	p
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	.275 143.585 143.860	2 405 407	.137 .355	.387	.6796
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.756 78.522 81.278	2 405 407	1.378 .194	7.107	.001*

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีระดับรายได้แตกต่างกันมีระดับการดำเนินงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา
ด้านเศรษฐกิจที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน

ระดับรายได้	$\bar{X}$	ระดับรายได้	ระดับรายได้	ระดับรายได้
		ถึง 10 ล้านบาท	ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	มากกว่า 20 ล้านบาท
		3.27	3.46	3.56
1. ระดับรายได้ถึง 10 ล้านบาท	3.27	-	.010*	.000*
2. ระดับรายได้ ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	3.46	-	-	.166
3. ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท	3.56	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน
เศรษฐกิจที่มีระดับรายได้แตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
อำเภอชาตุพนม ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท แตกต่างจากการดำเนินงานขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่มีระดับรายได้ ระหว่าง 10-20 ล้านบาทและระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน

ระดับรายได้	$\bar{X}$	ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท	ระดับรายได้ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท
		3.65	3.75	3.80
1. ระดับรายได้ไม่ 1. ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท	3.65	-	.208	.026*
2. ระดับรายได้ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	3.75			.640
3. ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท	3.80		-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีระดับรายได้แตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท แตกต่างจากการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักธงชัย
ส่วนห้องถีนในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา
ด้านสังคมที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน

(n=408)

ระดับรายได้	$\bar{X}$	ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท	ระดับรายได้ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท
		3.36	3.55	3.63
1. ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท	3.36	-	.014*	.000*
2. ระดับรายได้ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	3.55	-	-	.416
3. ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท	3.63	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักธงชัยส่วนห้องถีนในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมที่มีระดับรายได้แตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปักธงชัยส่วนห้องถีนในเขตอำเภอธาตุพนม ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท แตกต่างจากการดำเนินงานขององค์กรปักธงชัยส่วนห้องถีนที่มีระดับรายได้ระหว่าง 10-20 ล้านบาทและระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน

ระดับรายได้	$\bar{X}$	ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท	ระดับรายได้ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท
		3.50	3.76	3.84
1. ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท	3.50	-	.004*	.000*
2. ระดับรายได้ ระหว่าง 10-20 ล้านบาท	3.76		-	.493
3. ระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท	3.84			-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ที่มีระดับรายได้แตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม ระดับรายได้ไม่เกิน 10 ล้านบาท แตกต่างจากการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับรายได้ ระหว่าง 10-20 ล้านบาทและระดับรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 ประวัติการดำเนินงานของกราฟกรองส่วนห้องเรียนตามคุณภาพน้ำที่มีพัฒนาการของกราฟกรองส่วนห้องเรียน

แตกต่างกัน

การดำเนินงาน	เพศชายและหญิง						ผู้เชื่อมต่อ					
	เพศชาย			เพศหญิง			เพศชาย			เพศหญิง		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ழุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ	3.41	.54	ปานกลาง	3.61	.41	มาก	3.55	.39	มาก	3.61	.35	มาก
2. ழุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	3.74	.57	มาก	3.83	.40	มาก	3.77	.38	มาก	3.80	.40	มาก
3. ழุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ^{สังคม}	3.61	.57	มาก	3.63	.50	มาก	3.63	.46	มาก	3.68	.43	มาก
4. ழุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ^{การเมือง-การบริหาร}	3.97	.75	มาก	3.84	.52	มาก	3.69	.49	มาก	3.81	.57	มาก
5. ழุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ^{การศึกษา}												
6. ழุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ^{ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม}	3.71	.68	มาก	3.76	.61	มาก	3.58	.62	มาก	3.71	.51	มาก
รวม	3.69	.51	มาก	3.74	.39	มาก	3.64	.38	มาก	3.70	.37	มาก

การดำเนินงาน	พัฒนาหลักสูตร						อัปต.คอมมูนิเคชัน			อัปต.คอมมูนิเคชัน		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ศรีษะภูมิ	3.66	0.35	มาก	3.68	0.38	มาก	3.70	0.35	มาก	3.59	0.46	มาก
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	3.87	0.40	มาก	3.92	0.41	มาก	3.94	0.38	มาก	3.88	0.44	มาก
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน สังคม	3.61	0.48	มาก	3.69	0.49	มาก	3.58	0.51	มาก	3.61	0.57	มาก
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การเมือง-การบริหาร	3.88	0.51	มาก	4.00	0.55	มาก	3.92	0.44	มาก	3.83	0.49	มาก
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การศึกษา	3.75	0.58	มาก	3.85	0.54	มาก	3.89	0.66	มาก	3.83	0.57	มาก
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ทวิภาคย์และมนต์เสน่ห์	3.71	0.62	มาก	3.71	0.63	มาก	3.88	0.67	มาก	3.83	0.61	มาก
รวม	3.74	0.37	มาก	3.82	0.38	มาก	3.82	0.37	มาก	3.76	0.43	มาก

୧୯୮

การดำเนินงาน		อปท.และนักพัฒนา			อปท.กิจกรรม			อปท.พัฒนาชุมชน			อปท.อุ่นหัวใจ		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ	2.92	0.38	ปานกลาง	3.17	0.58	ปานกลาง	3.58	0.38	มาก	3.10	0.44	ปานกลาง	
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	3.38	0.31	ปานกลาง	3.62	0.52	มาก	3.77	0.40	มาก	3.44	0.33	ปานกลาง	
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน สังคม	3.16	0.38	ปานกลาง	3.35	0.63	ปานกลาง	3.66	0.32	มาก	3.26	0.44	ปานกลาง	
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การเมือง-การบริหาร	3.19	0.38	ปานกลาง	3.38	0.54	ปานกลาง	3.95	0.68	มาก	3.26	0.45	ปานกลาง	
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การศึกษา	3.40	0.33	ปานกลาง	3.51	0.45	มาก	3.81	0.51	มาก	3.44	0.59	ปานกลาง	
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.41	0.35	ปานกลาง	3.55	0.53	มาก	3.64	0.59	มาก	3.44	0.33	ปานกลาง	
รวม	3.24	0.34	ปานกลาง	3.43	0.52	มาก	3.74	0.37	มาก	3.31	0.39	ปานกลาง	

จากตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ที่มีที่ตั้งองค์กรแตกต่างกันมีผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เทศบาลราษฎรพนม พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.97$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.74$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.72$)

เทศบาลราษฎรพนมได้พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.84$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.83$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา

เทศบาลน้ำก้าพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.77$) ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.69$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.62$)

เทศบาลฝั่งแดงพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.84$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.80$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$)

เทศบาลนาหนองพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.88$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.87$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.75$)

อบต.นาถ่อนพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 4.00$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.92$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$)

อบต.โภนแพงพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.94$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.92$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.89$)

อบต.ดอนนางหงส์พบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.88$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{X} = 3.83$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ($\bar{X} = 3.61$)

อบต.แสนพันพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนา ($\bar{X} = 3.41$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.38$)

อบต.กุดมิมพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.62$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.55$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.51$)

อบต.พระกลางทุ่งพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.95$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.81$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.77$)

อบต. อุ่นเหมือนพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.31$) เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา�ุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{X} = 3.44$) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร ($\bar{X} = 3.26$) และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แตกต่างกันจำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยทางใจ	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	27.252	11	2.477	13.386	.000*
	ภายในกลุ่ม	73.289	396	.185		
	รวม	100.540	407			
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	12.170	11	1.106	6.169	.000*
	ภายในกลุ่ม	71.017	396	.179		
	รวม	83.186	407			
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	11.996	11	1.091	4.466	.000*
	ภายในกลุ่ม	96.710	396	.244		
	รวม	108.706	407			
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	30.667	11	2.788	9.436	.000*
	ภายในกลุ่ม	116.998	396	.295		
	รวม	147.665	407			
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	10.035	11	.912	3.140	.000*
	ภายในกลุ่ม	115.046	396	.291		
	รวม	125.081	407			

ปัจจัยอุปสงค์	แหล่งความประปราย	SS	Df	MS	F	p
6. บุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.009 135.761 143.860	11 396 407	.736 .343	2.148	.017*
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	14.494 66.784 81.278	11 396 407	1.318 .169	7.813	.000*

จากตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน มีผล การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการคำนวณงานของศึกษาศาสตร์ครองส่วนที่องค์กรนักเรียน จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗ ที่มีทั้งองค์กรภายนอกและองค์กรภายในที่มีภาระต่อไปนี้

ลำดับ	ชื่อองค์กร	คะแนน มาตรฐาน พัฒนา	คะแนน มาตรฐาน ได้	คะแนน มาตรฐาน หลัก	คะแนน สูงเด้ง	คะแนน น้ำหนาด	น้ำหนาม	อับต.	อับต. โดยรวม	อับต. โดยรวมทั้งหมด	อับต. โดยรวมที่ อยู่อาศัย		
	$\bar{X}$	3.41	3.61	3.55	3.61	3.66	3.68	3.70	3.58	3.92	3.17	3.58	3.01
1.	เทศบาลเมืองราชบุรี	3.41	-	.979	.999	.979	.889	.814	.717	.992	.030*	.926	.995
2.	เทศบาลเมืองราษฎร์บูรณะ	36.1	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.105	1.000
3.	เทศบาลเมืองน้ำตก	3.55	-	-	1.000	1.000	.999	.998	1.000	1.000	.000*	.303	1.000
4.	เทศบาลเมืองแม่แดง	3.61	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.105	1.000
5.	เทศบาลเมืองหนองนา	3.66	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.030*	1.000
6.	อบต.นาถ่อน	3.68	-	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.016*	1.000
7.	อบต.โพนแพง	3.70	-	-	-	-	-	1.000	1.000	1.000	.000*	.008	1.000
8.	อบต.ดอนนาสงส์	3.58	-	-	-	-	-	-	1.000	1.000	.000*	.163	1.000
9.	อบต.แม่น้ำพัน	3.92	-	-	-	-	-	-	-	-	.889	.000	1.000
10.	อบต.กุดลิม	3.17	-	-	-	-	-	-	-	-	.187	.000	.996
11.	อบต.พระภูเขาทุ่ง	3.58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.100	-
12.	อบต.อุ่มเหม้า	3.01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม ที่มีที่ตั้งเทศบาลชาตุพนม เทศบาลชาตุพนมได้เทศบาลน้ำก้าม เทศบาลฝั่งแดง เทศบาลนาหนอง อบต.นาถ่อน อบต.โภนแพง และอบต.ดอนนางหงส์ แตกต่างจากการดำเนินงานของอบต.แสนพัน และพบว่า เทศบาลนาหนอง อบต.นาถ่อนแตกต่างจากการดำเนินงานของอบต.กดจิน และยังพบว่า เทศบาลชาตุพนมได้เทศบาลน้ำก้าม เทศบาลฝั่งแดง เทศบาลนาหนอง อบต.นาถ่อน อบต.โภนแพง และอบต.ดอนนางหงส์ แตกต่างจากการดำเนินงานของ อบต.อุ่มน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรรุ้งความการต้านทานขององค์กรขององค์กรองตัวที่อยู่ในเขตอุ่นภัยชุมชนบ้านที่มีศักยภาพสูง ที่มีศักยภาพสูงที่ต้องแสดงผลการต้านทานที่ต่างกัน

ตัวแปรขององค์กร	ทศนิยม มาตรฐาน พัฒนา	ทศนิยม มาตรฐาน มาตรฐาน	ทศนิยม น้ำใจ น้ำใจ	ทศนิยม ผู้เดียว	ทศนิยม น้ำหนาด	ทศนิยม น้ำหนาด	อปต. อปต.											
X̄	3.74	3.83	3.77	3.80	3.87	3.92	.999	.987	.969	.998	.345	1.000	1.000	.695				
1. ทศนิยมมาตรฐาน	3.74	-	1.000	1.000	.999	.987	.999	.987	.969	.998	.345	1.000	1.000	.695				
2. ทศนิยมมาตรฐานใหม่	3.83	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.105	1.000	.001*				
3. ทศนิยมน้ำใจ	3.78	-	1.000	1.000	.999	.999	.998	.998	1.000	1.000	.000*	.303	1.000	.007*				
4. ทศนิยมผู้เดียว	3.80	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.105	1.000	.001*				
5. ทศนิยมน้ำหนาด	3.88	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.030*	1.000	.000*					
6. อปต.น่าอ่อน	3.93	-	-	-	1.000	1.000	.000*	.000*	.000*	.000*	.016*	1.000	.000*					
7. อปต.โภณแพ	3.95	-	-	-	1.000	1.000	.000*	.000*	.000*	.000*	.008*	1.000	.000*					
8. อปต.ดอนนาหนาด	3.89	-	-	-	-	-	.000*	.000*	.000*	.000*	.163	1.000	.002*					
9. อปต.แม่น้ำแพ	3.38	-	-	-	-	-	-	-	-	.889	.000*	1.000	.000*					
10. อปต.ภูดิลก	3.63	-	-	-	-	-	-	-	-	.187	-	.187	.996					
11. อปต.พระภูทัง	3.77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.000*					
12. อปต.อุ่นหมี	3.45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.000*					

* หมายถึงค่าที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กร
ปกครองส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน¹
โครงสร้างพื้นฐานที่มีที่ตั้งองค์กรปกครองส่วนห้องถีนแตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานของ
องค์กรปกครองส่วนห้องถีนในเขตอำเภอราษฎรพนม ที่มีที่ตั้ง เทศบาลราษฎรพนมได้เทศบาลน้ำกា
เทศบาลผึ่งแดงเทศบาลนาหาด อบต.นาถ่อน อบต.โภนแพง และอบต.ดอนนางหงส์ แตกต่าง
จากการดำเนินงานของ อบต.แสนพัน และพบว่า อบต.นาถ่อน อบต.โภนแพง แตกต่างจากการ
ดำเนินงานของอบต.กุดฉิม และยังพบว่า อบต.แสนพัน แตกต่างจากการดำเนินงานของอบต.
พระกลางทุ่ง และยังพบว่า เทศบาลราษฎรพนมได้ เทศบาลน้ำกា เทศบาลผึ่งแดง เทศบาลนาหาด
อบต.นาถ่อน อบต.โภนแพง อบต.ดอนนางหงส์ และอบต.พระกลางทุ่งแตกต่างจากการดำเนินงาน
ของอบต.อุ่มเหม้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการตัวนี่มีงานของศึกษาครองส่วนที่อยู่ในในเขตอำนาจศาลชั้นหนึ่ง จังหวัดมหาสารคาม บุคลากรและพนักงาน
ค่านี้จะตามที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยค่าเฉลี่ยต่อตัวแปร

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย องค์กร	ทดสอบ มาตรฐาน	ทดสอบ มาตรฐาน	ทดสอบ ผู้เชิด นำ	ทดสอบ หน้าด ก่อน	ทดสอบ อัมต. ไฟฟ้า	ทดสอบ อัมต. ดอน	ทดสอบ อัมต. ไฟฟ้า	ทดสอบ อัมต. ภัยคุกคาม	ทดสอบ อัมต. พระรัตน	อัมต. ภัยคุกคาม	
	$\bar{X}$	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	มาตรฐาน ค่าเฉลี่ย	
1. เทคนิคการติดตาม	3.62	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.213	.936	1.000	.652
2. เทคนิคการตรวจสอบ	3.63	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.169	.907	1.000	.585
3. เทคนิคการนำร่อง	3.64	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.150	.890	1.000	.550
4. เทคนิคการผู้เชิดชู	3.68	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	.066	.746	1.000	.350
5. เทคนิคการรายงาน	3.61	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	.238	.948	1.000	.684
6. อัมต.นัก่อน	3.70	-	-	-	1.000	1.000	1.000	1.000	.048*	.684	1.000	.291
7. อัมต.ไฟฟ้า	3.59	-	-	-	-	1.000	1.000	1.000	.320	.973	1.000	.774
8. อัมต.ดอนน้ำหนัง	3.61	-	-	-	-	-	1.000	1.000	.238	.948	1.000	.684
9. อัมต.แสงฟ้า	3.16	-	-	-	-	-	-	1.000	.995	.088	1.000	.000
10. อัมต.ภัยคุกคาม	3.35	-	-	-	-	-	-	-	-	.801	1.000	-
11. อัมต.พระภิกษุ	3.67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.414	-
12. อัมต.อุ่มน้ำ	3.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ที่มีที่ตั้งองค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม ที่มีที่ตั้ง อบต.นาถ่อน แตกต่างจากการดำเนินงานของ อบต.แสนพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการตัดสินใจของทั้งบุคคลขององค์กรองศาส�权ที่อยู่ในแบบที่ไม่ทราบมาก่อน จังหวัดนราธูพนม ยุทธศาสตร์การพัฒนา^{*}
ด้านการเมือง-การบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องศักยภาพขององค์กรองศาส�权ที่อยู่ในแบบที่ต่างกัน

ตัวแปรขององค์กร	คะแนน $\bar{X}$	เพศชาย เพศ	เพศหญิง เพศ	เพศชาย เพศ											
1. เทศบาลนราธูพนม	3.98	-	1.000	.952	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.000*	.050*	1.000	.003*
2. เทศบาลนราธูพนม ^{a,b}	3.84	-	1.000	-	1.000	1.000	.999	1.000	1.000	.014*	.399	1.000	.067	-	-
3. เทศบาลน้ำก้า	3.70	-	-	-	1.000	.999	.904	.991	1.000	.196	.904	.974	.460	-	-
4. เทศบาลสี่แยก	3.82	-	-	-	-	1.000	.998	1.000	1.000	.024*	.491	1.000	.099	-	-
5. เทศบาลหนองคาด	3.88	-	-	-	-	-	1.000	1.000	1.000	.006*	.263	1.000	.032*	-	-
6. อบต.นาถ่อน	4.01	-	-	-	-	-	1.000	.999	.000*	.001*	.126	1.000	.010*	-	-
7. อบต.โภนเพpong	3.93	-	-	-	-	-	-	1.000	.017*	.429	1.000	.076	-	-	-
8. อบต.ดอนหนองหล่อ	3.83	-	-	-	-	-	-	-	.997	.001*	.001*	1.000	-	-	-
9. อบต.แม่น้ำพน	3.19	-	-	-	-	-	-	-	-	.076	.005*	-	-	-	-
10. อบต.ฤกษ์	3.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. อบต.พระกลาวงศ์	3.96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. อบต.อุ่มเหม้า	3.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปัจจุบันส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนราธิวาส ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารที่มีที่ตั้งองค์กรปัจจุบันส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปัจจุบันส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม ที่มีที่ตั้ง เทศบาลราษฎร์พนม เทศบาลราษฎร์พนมได้ เทศบาลฝั่งแดง เทศบาลนาหนาด อบต.นาต่อน อบต.โพนแพง และอบต.ดอนนางหงส์ แตกต่างจากการดำเนินงานของอบต.กุดชิม และพบว่า อบต.แสนพัน แตกต่างจากการดำเนินงานของอบต.พระกลางทุ่ง และยังพบว่าเทศบาลราษฎร์พนม เทศบาลนาหนาด อบต.นาต่อน อบต.โพนแพง และอบต.พระกลางทุ่งแตกต่างจากการดำเนินงานของอบต.อุ่นเหม้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานของกรากครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละช่วงเวลาของราดูพนม จังหวัดนราธูพนม ศกานุภาพนศาสตร์

การพัฒนาตัวการศึกษา พิมพ์ต่อจังหวัดกรากครองส่วนท้องถิ่นและต่อตัวผู้ก่อ

ตัวชี้วัดของกราก ค่าเฉลี่ย	บทบาท ฐาน พัฒนา	บทบาท ฐาน พัฒนาได้	บทบาท ฐาน น้ำท่า	บทบาท ฐาน ผู้คนเดิม	บทบาท ฐาน หน้าด	บทบาท ฐาน มนต์						
1. เกรศนาตราชูพนม	3.73	-	1.000	1.000	1.000	.999	1.000	.863	.994	1.000	.949	
2. เกรศนาตราชูพนมได้	3.79	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.662	.958	1.000	.822	
3. เกรศนาตน้ำท่า	3.63	-	1.000	1.000	.990	.958	.996	.992	1.000	.998	.999	
4. เกรศนาตผู้คนเดิม	3.71	-	-	1.000	1.000	.999	1.000	.898	.997	1.000	.996	
5. เกรศนาตนานาชาติ	3.76	-	-	-	1.000	1.000	1.000	.774	.983	1.000	.898	
6. อบต.น้ำท่อน	3.85	-	-	-	-	1.000	1.000	.384	.822	1.000	.570	
7. อบต.โภนแมพ	3.90	-	-	-	-	1.000	.027*	.662	1.000	.384		
8. อบต.ครอนนงแหงส์	3.83	-	-	-	-	-	.476	.882	1.000	.662		
9. อบต.แมสันพน	3.40	-	-	-	-	-	-	1.000	.539	1.000		
10. อบต.กรุดิม	3.51	-	-	-	-	-	-	-	.913	1.000		
11. อบต.พระภักดิ์	3.82	-	-	-	-	-	-	-	-	.720		
12. อบต.อุ่นหมาก	3.45	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

*นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ที่มีที่ตั้งองค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม ที่มีที่ตั้ง อบต.โภนແພງแตกต่างจากการดำเนินงานของ อบต.แสนพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตต่างกันของประเทศไทย ตามตัวแปรตามและพัมพ์การ ที่มีทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรต่างกัน

ตัวแปรตาม	คงที่	รากที่สอง	เศษบاقิ	เศษบاقิ น้ำกำ	เศษบاقิ ผู้ดูแล	เศษบاقิ บุคคล						
	$\bar{X}$	$S_{\bar{X}}$	$S_{\text{คงที่}}$	$S_{\text{รากที่สอง}}$	$S_{\text{เศษบاقิ}}$	$S_{\text{บุคคล}}$						
1. เศษบاقิน้ำกำ	3.71	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.952	1.000	1.000	.982
2. เศษบاقิน้ำกำพัฒนา	3.76	-	.999	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	.860	.997	1.000	.932
3. เศษบاقิน้ำกำ	3.58	-	-	1.000	1.000	.999	.952	.986	1.000	1.000	1.000	1.000
4. เศษบاقิผู้ดูแล	3.60	-	-	-	1.000	1.000	.973	.993	.999	1.000	1.000	1.000
5. เศษบاقิน้ำหน้าด	3.71	-	-	-	1.000	1.000	1.000	.952	1.000	1.000	1.000	.982
6. บบต.น้ำท่อน	3.77	-	-	-	-	1.000	1.000	.841	.996	1.000	1.000	.920
7. บบต.โภภะ	3.88	-	-	-	-	1.000	1.000	.047*	.907	.993	.993	.592
8. บบต.ดอนน้ำหลังสี	3.84	-	-	-	-	-	-	.620	.967	.999	.999	.753
9. บบต.แม่น้ำ	3.41	-	-	-	-	-	-	-	1.000	.993	.993	1.000
10. บบต.บุคคล	3.55	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	1.000	1.000
11. บบต.ระบบทางทุ่ง	3.65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.999
12. บบต.อุเมใหม่	3.45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*หมายถึงตัวบัญชาเงื่อนไขที่ระบุไว้

จากตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่มีที่ตั้งขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ ที่มีที่ตั้ง อบต.โภนเพง แตกต่างจากการดำเนินงานของ อบต.แสนพัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม

จากวัดคุณประสิทธิ์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยต้องการข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนมแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชาตุพนม จังหวัดนครพนม

ข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	
1.1 ควรกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น	9
1.2 ควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือกำหนดแผนพัฒนาฯลฯในการพัฒนาเศรษฐกิจ	15
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ชัดเจน	25
2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประชาสัมพันธ์ถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ทราบ	21
3. การพัฒนาด้านสังคม	
3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม	12
4. การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร	
4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร	20
4.2 ควรมีคณะกรรมการเข้าไปประเมินในส่วนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์	18
5. การพัฒนาด้านการศึกษา	
5.1 ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา	24
5.2 ควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	2

ข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่
6. การพัฒนาด้านทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
6.1 ควรกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมกับชุมชน	5
6.2 ควรกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบหยั่งยืนโดยประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม	6

จากตารางที่ 25 พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้จากการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ควรกำหนดคุณภาพศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นรองลงมาคือควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

2. ด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานมีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ชัดเจนรองลงมาคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ทราบ

3. ด้านการพัฒนาด้านสังคม มีข้อเสนอแนะจำนวน 1 ข้อคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

4. ด้านการพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารมีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารรองลงมาคือควรมีคณะกรรมการเข้าไปประเมินในส่วนการดำเนินงานตามคุณภาพศาสตร์

5. ด้านการพัฒนาด้านการศึกษามีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษารองลงมาคือการกำหนดคุณภาพศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

6. ค้านการพัฒนาค้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาค้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนรองลงมาคือการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาค้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบหยั่งยืนโดยประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยขอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งครอบคลุมสาระสำคัญเกี่ยวกับ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะซึ่งจะแยกกล่าวตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม
- เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม จำแนกตาม ประเภท รายได้ และที่ดัง
- เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

- การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
- การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภท รายได้ และที่ดัง มีความแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

- ประชากรที่ใช้ในการศึกษา (Population) คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอราษฎร์บูรณะ. 2557 : 25) ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่

1.1.1 นายก	จำนวน 12 คน
1.1.2 รองนายก	จำนวน 24 คน
1.1.3 เลขาธิการ	จำนวน 12 คน

1.2 กลุ่มตรวจสอบและถ่วงดุล คือ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิน
จำนวน 204 คน

1.3 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน คือ ข้าราชการ/พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิน
จำนวน 557 คน

1.4 กลุ่มตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ คือ ผู้นำชุมชน(กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน)
จำนวน 153 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถินในเขต
อำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างแบบโภคตัวและการสุ่ม
ตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแต่ละแห่งมีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร	จำนวน 4 คน
2. กลุ่มตรวจสอบและถ่วงดุล	จำนวน 10 คน
3. กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	จำนวน 10 คน
4. กลุ่มตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ	จำนวน 10 คน
รวมแห่งละ	จำนวน 34 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดให้มีโอกาส
ถูกเลือกเท่าๆกัน โดยวิธีการจับฉลากทำการเขียนชื่อของประชาชนแต่ละหนูบ้านลงใน
แผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อ ใส่ลงในกล่องเขย่าให้คละกันแล้วจึงหยิบมาทีละแผ่น บันทึก^{ชื่อ}ไว้เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำกลับลงไปในกล่องอีกรึ่ง เมื่อยิบช้ำชื่อเดิมก็ทำการ
หยิบใหม่ ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบตามจำนวน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบป้ายปิดและป้ายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย ประเภท รายได้ และที่ดัง เป็นลักษณะแบบป้ายปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต อำเภอราษฎร์พนมจังหวัดนครพนม จำนวน 6 ด้าน เป็นลักษณะแบบป้ายปิดประกอบด้วย

1. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
2. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
3. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม
4. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร
5. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา
6. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอราษฎร์พนมจังหวัดนครพนมเป็นลักษณะแบบป้ายปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอราษฎร์พนม จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติก่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตาม ประเภท สถิติที่ใช้ คือ t - test (Independent) ส่วนจำแนกตามรายได้และที่ดัง สถิติที่ใช้ คือ F- test (One-way ANOVA) หากพบว่าโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษา

จะทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ LSD : Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่และพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามผู้ตอบแบบสอบถามตามจำนวน 408 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 และสังกัดเทศบาล จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 ส่วนรายได้ขององค์กร พบว่า มากกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.70 รองลงมาคือรายได้ขององค์กรระหว่าง 10-20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.30 และรายได้ขององค์กรไม่เกิน 10 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 25.00

2. ผลการวิเคราะห์ระดับผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายค้าน พบว่า ระดับผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานรองลงมาคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนมที่มีประเภทรายได้ และที่ตั้งองค์กร มีความแตกต่างกันพบว่า มีผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎรพนม จังหวัดนครพนม เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

4.1 องค์กรปักธงส่วนท้องถิ่นควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ชัดเจน

**4.2 ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดดูทธศาสตร์การพัฒนา
ค้านการศึกษา**

4.3 การกำหนดดูทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

4.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงดูทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ทราบ

4.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดดูทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม ผู้วิจัยนำมารอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม มีอยู่ในระดับมาก ทึ้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น ส่งเสริมอาชีพหอพักเย็บผ้า จักสาน หัตถกรรมพื้นบ้านส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์ม โรงสีข้าวฯลฯ และมีการส่งเสริมการตลาด ร้านค้าชุมชน

2. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม มีการสร้างเส้นทางคมนาคม ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ ให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง จัดระเบียบของชุมชนในท้องถิ่น และมีการบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมในท้องถิ่น

3. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม มีการส่งเสริมและอนุรักษ์พื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่นส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อบรมมุขในท้องถิ่นสนับสนุน การแก้ไขปัญหาความยากจนและความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น และมีการพัฒนาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ เพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์พนม จังหวัดครพนม มีการบริหารงานองค์กร ให้มีประสิทธิภาพรวดเร็ว ประชาสัมพันธ์ทบทวน

อำนวย หน้าที่และเผยแพร่กฎหมายการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพ

5. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนนทบุรีมีการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ คุณธรรม ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ และการศึกษาตามอัธยาศัยส่งเสริมและขยายโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีการสนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัย

6. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดนนทบุรีมีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสร้างจิตสำนึกรักในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ป้องกันมลภาวะที่เกิดจากการขยายและเพิ่มขึ้นของประชาชัąน เช่น การจัดระบบระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และมีการสนับสนุนกิจกรรมการปลูกป่าเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนและการไม่เศรษฐกิจเพื่อใช้สอยในครัวเรือน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสุพัตรา นามรมย์ (2552 : 34) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขื่องในอำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 348 คน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมลงทุนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปโภคท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปวัฒนธรรม ชาเรต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังพบว่า ผลการเปรียบเทียบประชากรที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขื่องใน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับ สุกัญญารัตน์ อุปสีทธิ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 335 คน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัย

ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ใจนอุดมพร (2550 : 45) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ จังหวัดลำปาง โดยทำการศึกษาจากพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง จำนวน 90 คน จากสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 130 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 379 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 599 คน ผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับคุณภาพ ใช้คำๆ (2547 : 74-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายค้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ค้าน คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและดำเนินการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 5 ค้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการป้องกันสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณบดีบริหารและพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายค้าน 7 ค้าน ไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานส่วนตำบลเห็นว่ามีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงาม ของท้องถิ่น มากกว่าจะเป็นแค่คุณภาพผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับอนันต์ เดชโยธิน (2544 : 43-49) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกรรณวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ด้านส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางนก และด้านส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะแนวทาง เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควร

ขั้นสรุปงบประมาณให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น ขนาดประชากรพื้นที่ และสภาพท้องถิ่น ควรจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรให้นำไปปฏิบัติงานได้จริงในลักษณะการฝึกอบรมแบบเข้ม ความมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกันผลงานวิจัยของวิสูตร จงชูณิชย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรรบือต่อการบริหารงานของเทศบาลบรรบือ อำเภอบรรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลบรรบือ และระงับโรคติดต่อ และด้านการบำรุงศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุผู้พิการ และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆของเทศบาลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ ประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรรบือ ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่างและงานวิจัยของเด่นคง สุนทรดี (2550 : 106) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดนครพนม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบำรุงศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รองลงมาคือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านการให้รายภูมิ ได้รับการศึกษาอบรม ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิงและความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ คณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ

ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันด่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลลากคำ อำเภอแก่คำ จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็น โดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราชาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภท รายได้ และที่ตั้งองค์กร มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า

1. ลักษณะการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราชาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีประเภท รายได้ และที่ตั้งองค์กร มีความแตกต่างกันในเรื่องของขนาดขององค์กร รวมถึงบประมาณที่ได้ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เท่ากันและลักษณะที่ตั้งที่ต่างกันจึงทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราชาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมแตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสุเทพ เหนอ โพธิ์ทอง (2550 : 72) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโภนพิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโภนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปรานีต ทน้ำ (2551 : 93) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคาดท่อง อำเภอศรีราชา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสถานภาพ หมู่บ้านแตกต่างกัน การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคาดท่อง อำเภอ ศรีราชา จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรีประสงค์พิมพ์พิทักษ์ (2546 : 96) ได้ศึกษาความคิดเห็นของของประชาชนที่มีบทบาทต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลงนามตะเกียงอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม พบร่วมจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่จำแนกตาม เพศอาชญากรรมการศึกษาสถานภาพสมรสอาชีพเขตที่อยู่อาศัยแตกต่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับมนตรีหมวดไสว (2550 : 114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกำนัน ในจังหวัดหนองคายพบว่า กำนันในจังหวัดหนองคายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของกำนันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ความคิดเห็นของกำนันที่มี อายุแตกต่างกันและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของลิชิต ประจักษ์ตตา (2552 : 106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลของการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมาไปน้อยถึงคือ ด้านพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร การเศรษฐกิจและพาณิชย์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ และการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านสร้างสังคมเรียนรู้และศูนย์กลางวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชนเข้มแข็งพัฒนาคนและสังคมมีคุณภาพ ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของกำนัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ที่ระดับ .05

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ จังหวัดนครพนม จัดแนบทรัตน์ รายได้ และที่ตั้งองค์กร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ราชบุรี จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 จากการวิจัยพบว่าเพื่อศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ราชบุรี จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่น้อยที่สุดคือ

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจเพาะปลูกน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

1.2 ผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชาติพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทองค์กร ที่ตั้ง และรายได้ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เพราะจะน้ำนี้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่า ๆ กันไม่ควรแยกความสำคัญประเภทองค์กร ที่ตั้ง และรายได้

1.3. ผลการวิจัยข้อเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชาติพนมจังหวัดนครพนม พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญ ในเรื่อง การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานให้ชัดเจน และในเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาวิจัย ดังนี้

การมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและศึกษาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กมล ชูทรัพย์. (2533). พจนานุกรมศัพท์พาลีชัย. กรุงเทพฯ : แพร่พิพยา.
- การปักกรอง, กรม. (2539). รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : ส่วนท้องถิ่น.
- โภวิทย์ พวงงาม. (2543). การปักกรองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : วิญญาณ.
- _____. (2548). การปักกรองห้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : วิญญาณ.
- _____. (2549). มิติใหม่การปักกรองห้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เสนารรรม.
- _____. (2550). การปักกรองห้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วิญญาณ.
- คุณาวุฒิ ใชยกำก. (2547). การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จำร่อง เงินดี. (2534). เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำเรียง ภาวนิตร. (2536). สาระณิติ : เอกสารสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม 2). กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- เด่นดวง สุบุตรดี. (2550). ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลแห่งค่า อำเภอแก่ค่า จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : วิทยานิพนธ์ รป.ม. : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เดือนฉาย ผลเรือง. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลงบน อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ รป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ห้องถิ่นอำเภอราษฎร์บูรณะ, สำนักงาน. (2557). สรุปรายงานประจำปีห้องถิ่น. นครพนม : สำนักงานห้องถิ่นอำเภอราษฎร์บูรณะ, 2557.
- ทรงศักดิ์ เรืองศรีมั่น. (2545). ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ รป.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

- ทวีศักดิ์ ปึกษา. (2550). ความคิดเห็นของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รปม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีระ รุญเจริญ. (2532). หลักการบริหาร. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีระวุฒิ โศกนิชกุล. (2550). การปักครองท้องถิ่นไทย. ฉะเชิงเทรา : เอ็มເນັ້ນຄອມພິວອອົບເຫຼືກ.
- นพมาศ ธีรวิคิน.(2539). จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทพร รัฐถาวร. (2543). ศึกษาสภาพการการบริหารของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ศศ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.
- บุญชนะ อัตถากร. (2515). รัฐประศาสนศาสตร์การบริหาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชน ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเมืองทัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีระยาสาสัน, 2535.
- _____. (2545). การวิจัยเมืองทัน. กรุงเทพฯ : สุวีระยาสาสัน.
- บุญเรียง ใจศิลป์. (2533). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประทาน คงฤทธิศึกษกร. (2526). ทฤษฎีการปักครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ไอเดียนสโตร์.
- ประโภชน์ เดียวสมบูรณ์. (2548). ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ รปม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประมวล เกตรา. (2550). ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกย์ตรวิสัย อ่าเภอเกย์ตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. มหาสารคาม : วิทยานิพนธ์ รปม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประยงค์ จันทวงศ์. (2540). ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณีต ไชยพันธ์. (2547). สภาพและปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. ศกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ปรานีต ทนน้ำ. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลต่างๆ อำเภอศรีราชา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ รปม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปัญญา ปุยเปีย. (2534). ผู้นำการบริหาร. มหาสารคาม ; วิทยาลัยครุภัณฑ์มหาสารคาม.
- เผด็จ เออมวงศ์. (2529). โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ลุ่มน้ำบาง-น้ำปูน อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน : ศึกษาเปรียบเทียบเจ้าหน้าที่ของรัฐและเกษตรกรหัวหน้าครัวเรือน. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงศ์สันต์ ศรีสมทรพย์ และชลิตา ศรอมณี. (2533). หลักการจัดองค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : แสงจันทร์การพิมพ์.
- พรรณธิพา สมศรีดा. (2550). การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : วิทยานิพนธ์ รปม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระกฤษกร คลึงแสง. (2549). การศึกษาปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบล ศึกษารถี เทศบาลตำบลโภกพระ อ่าเภอกันทรรษัย จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รปม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2542). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภา.
- พรชัย เทพปัญญาและคณะ. (2537). การปกป้องเบรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พานิช.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศรี. (2531). การวัดทัศนคติ (คณะกรรมการค่าตอบแทนและมนุษยศาสตร์). นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิชัย วัฒนกิติกุล. (2549). การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภาณุวัฒน์ ใจกลางอุดมพร. (2548). การประเมินประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม. จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รปม. (รัฐประศาสนศาสตร์). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มนตรี หมวกไสว. (2550). การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของกำนันในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ รปม. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- เยาวภา ถีนชัยภูมิ. (2547). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วน ตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมืองชัย จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษา ค้นคว้าอิสระ รปน. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รสสุกนธ์ รัตนเสริมพงษ์. (2546). “แนวความคิดและหลักการบริหารท้องถิ่น,” ใน เอกสาร สอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น หน่วยที่ 1. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมราช.
- ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว. (2535). การบริหารเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิพักษ์อักษร.
- เรวติ สมบัติทอง. (2543). ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีต่อ การปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เริงชัย ตึงรุ่งเรือง. (2547). ปัญหาการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่กึ่ง อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.น. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลิขิต ชีรเวคิน. (2533). การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลิขิต ประจำกัตตา. (2552). ความคิดเห็นของกำนันและนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลต่อการ ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม วิทยานิพนธ์. รป.น. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัฒนธรรมอำเภอพยัคฆ์ภูมิพิสัย. (2546). ภูมิใจในอื่นเรา “พยัคฆ์ภูมิพิสัย”. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : สถาบันวัฒนธรรมอำเภอพยัคฆ์ภูมิพิสัย.
- วัฒนศักดิ์ จังจຽญ. (2542). ปัญหาการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอเขาส่วนกลาง. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัลลภ รัฐนัต rananit. (2545). เอกสารประกอบการเรียนระเบียนวิชีวิจัยทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วินัย ชาติทัต. (2546). ปัญหาการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะ องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ รป.น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2541). คู่มือวิจัยเชิงปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นราเทียม. (2547). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขในโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.m. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- วิสูตร จงชูวัฒน์. (2549). ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรรบือต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรรบือ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.m. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมพงษ์ เกณฑ์สิน. (2525). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.
- _____. (2531). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.
- สมมาศ โชคชัยวัฒนาการ. (2549). ความคิดเห็นของสมาชิกสภากาชาดต่อการดำเนินงานของเทศบาล จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.m. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สนิท ใจอนันต์. (2549). ความเข้าใจเรื่องการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา.
- สัมฤทธิ์ สุขวงศ์. (2545). ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.m. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- สุเทพ เหนือโพธิ์ทอง. (2550). ความคิดเห็นของสมาชิกสภากาชาดต่อการบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลโคโนนนิสัย จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ รป.m. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุพัตรา นามรมย์. (2552). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่องใน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุรัตน์ พิมนิสัย. (2548). ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.m. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวิทย์ ยิ่งวนพันธุ์. (2550). ยุทธศาสตร์การบริหารงานของสภากาชาดและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เท็กซ์ เอ็นด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น, (ม.ป.ป.).

- อนันต์ เดชโภชิน. (2544). การศึกษาสภาพการดำเนินงานองค์กรบริหารส่วนตำบล
อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศย.ม. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัย หิรัญโต. (2531). การปักครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร : โอลเดียนส์โตร์.
- อำเภอชาตุพนม. (2557). แผนพัฒนาสามปี (2557-2559) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ
ชาตุพนม. อำเภอชาตุพนม : นครพนม.
- จำพล ลมปลิว. (2545). ความสามารถของกรรมการบริหารส่วนตำบลในการพัฒนางาน
พัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เดย : สถาบัน
ราชภัฏเลย.
- Best, J. W. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall, 1977.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Greenwood, willsm T. (1965). *Management and Organization Behavioral Theories :
An – Interdisciplinary Approach* New York : South – Western.
- Gulick, Luther and Lydall Urwick. (1963). *Administrative Structure*. New York : John
Wiley and Sons.
- Issak, A.C. (1981). *Scope and Methods of Potilical Science: An Introduction to the
Methodology of Political Inquiry*. 3rd ed. Illinois : The Dorsey Press.
- Simon, Herbert A. (1947). *Administrative Behavior*. New York : The Macmillan Company.
- Oskamp,S. (1977). *Attitudes and Opinions*. New Jersey : Prentice-Hall.
- Yamane,Taro. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York : Harper
Row.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอชาตุพนน จังหวัดนครพนม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิจัยตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. คำตอบทุกคำตอบ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยถือเป็นความลับ
3. ขอความกรุณาให้ตอบคำถามทุกข้อ
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอชาตุพนน จังหวัดนครพนม
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอชาตุพนน จังหวัดนครพนม
5. ผลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ จะเป็นข้อมูลทางการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอชาตุพนน จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
6. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ในครั้งนี้

นางวันดี นันชนะ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง

เพียง 1 ช่อง

1. ประเภทของค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ( ) เทศบาล
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบล

2. รายได้.....บาท/ปี

- ( ) ไม่เกิน 10,000,000 ล้านบาท
- ( ) ระหว่าง 10,000,000-20,000,000 ล้านบาท
- ( ) มากกว่า 20,000,000 ล้านบาทขึ้นไป

3. ที่ตั้งของค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ( ) เทศบาลตำบลราชพฤกษ์
- ( ) เทศบาลตำบลราชพฤกษ์ใต้
- ( ) เทศบาลตำบลน้ำก่า
- ( ) เทศบาลตำบลสั่งแดง
- ( ) เทศบาลตำบลนาหนอง
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแพง
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนนางหงส์
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบลแสนพัน
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบลพระกลางทุ่ง
- ( ) องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเหม้า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อําเภอชาตพนม
จังหวัดนครพนม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับการดำเนินงาน ตามความเป็นจริงมากที่สุดเพียง 1 ช่อง

การดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ					
1. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น					
2. ส่งเสริมอาชีพท่อผ้า เย็บผ้า จักสาน หัตถกรรมพื้นบ้าน					
3. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์ม โรงสีข้าว ฯลฯ					
4. ส่งเสริมการตลาด ร้านค้าชุมชน					
2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
5. สร้างเส้นทางคมนาคม					
6. ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณูปโภคให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง					
7. จัดระเบียบของชุมชนในท้องถิ่น					
8. นำร่องรักษาเส้นทางคมนาคมในท้องถิ่น					
3. การพัฒนาด้านสังคม					
9. ส่งเสริมและอนุรักษ์พื้นที่สังคมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น					
10. ส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างมุ่งในท้องถิ่น					
11. สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น					
12. พัฒนาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ เพื่อการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					

การดำเนินงานองค์กรป้องกันส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4. การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร					
13. บริหารงานองค์กรให้มีประสิทธิภาพรวดเร็ว					
14. ประชาสัมพันธ์บทบาท อำนาจ หน้าที่และmayıเพร่ กฎหมายการบริหารขององค์กรป้องกันส่วนท้องถิ่น					
15. ประสานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน					
16. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพ					
5. การพัฒนาด้านการศึกษา					
17. ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ คุณธรรม					
18. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย					
19. ส่งเสริมและขยายโอกาสการศึกษาอย่างทั่วถึง					
20. สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัย					
6. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร					
21. ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม					
22. สร้างจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร					
23. ป้องกันมลภาวะที่เกิดจากการขยายและเพิ่มขึ้นของ ประชาชน เช่น การจัดระบบระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล					
24. สนับสนุนกิจกรรมการปลูกป่าเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนและปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อใช้สอยในครัวเรือน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ
ชาตุพนน จังหวัดนครพนม

1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

2. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3. การพัฒนาด้านสังคม

4. การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร

5. การพัฒนาด้านศึกษา

6. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางวันดี นันชนะ

ภาคผนวก ข
การวิเคราะห์ความสอดคล้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา
โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item – objective congruence)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
2	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
3	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
4	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
5	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
6	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
7	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
8	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
9	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
10	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
11	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
12	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
13	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
14	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
15	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
16	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
17	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
18	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
19	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
20	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
21	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
22	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
23	+ 1	+ 1	+ 1	3	1
24	+ 1	+ 1	+ 1	3	1

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความเสื่อมมั่นของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถาน 1	85.9250	125.712	.567	.954
คำถาน 2	85.7500	128.141	.713	.952
คำถาน 3	85.6500	129.823	.582	.954
คำถาน 4	85.7000	126.831	.762	.952
คำถาน 5	85.4500	136.356	.007	.957
คำถาน 6	85.7000	129.138	.570	.954
คำถาน 7	85.2500	124.397	.676	.952
คำถาน 8	85.4750	121.589	.729	.952
คำถาน 9	85.7250	124.717	.711	.952
คำถาน 10	85.6750	121.763	.791	.951
คำถาน 11	85.4500	128.203	.517	.954
คำถาน 12	85.5500	129.382	.435	.955
คำถาน 13	85.3000	124.369	.753	.952
คำถาน 14	85.4500	124.151	.712	.952
คำถาน 15	85.6000	122.810	.817	.951
คำถาน 16	85.3250	121.302	.850	.950
คำถาน 17	85.2250	128.076	.559	.954
คำถาน 18	85.4750	120.051	.878	.950
คำถาน 19	85.5250	125.435	.636	.953
คำถาน 20	85.8250	126.251	.647	.953

Item	Scale Mean if	Scale Variance	Corrected Item-	Cronbach's Alpha if
	Item Deleted	if Item Deleted	Total Correlation	Item Deleted
คำถาມ 21	85.7000	124.010	.760	.951
คำถาມ 22	85.3750	127.471	.570	.954
คำถาມ 23	85.6500	122.797	.806	.951
คำถาມ 24	85.5750	123.276	.795	.951

N of Cases = 40.0

N of Items = 24

Alpha = .9540

ภาคนิเวศ^ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ บว.ว ๐๑๘๘/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

ด้วย จ่าเอกทัศนัย เนียมเงิน รหัสประจำตัว ๕๖๘๔๖๐๐๑๐๒๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ สูนย์นគรมน กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ที่นโยบายและแผน สังกัดองค์กรบริหารส่วน
ดำเนินงานหัวหน้าครบทุกคน” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุความวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การวิจัยกับประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ที่นโยบายและแผนสังกัดองค์กรบริหาร
ส่วนดำเนินงานหัวหน้าครบทุกคน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุความวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ พุวรรณ)
คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๗๑๒-๕๕๓๘

กรกฎาคม ๒๐ ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ บว.ว ๐๑๙๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอนนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน

ด้วย จ่าเอกทักษิณ เพียมเงิน รหัสประจำตัว ๕๖๗๔๖๐๐๑๐๒๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รุปแบบการศึกษาอุดมการะ ศูนย์ศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน สังกัดองค์กรบริหารส่วน
ตำบลลังห่วงวัดหนองบัว” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ^๑
และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและ
แผนสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลลังห่วงวัดหนองบัว เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ดังต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งยังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๕๓๙

กรบรอง ๘๐ ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ บว. ๑๐๘๘/๒๕๕๘

บัญชีศิวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณสุวรรณ วัฒน์วัลลีย์

ด้วย จ้าเอกทัศน์ เนียมเงิน รหัสประจำตัว ๕๖๘๖๐๐๐๒๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์นครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน ดังกัดองค์กรบริหารส่วน
ตำบลจังหวัดนครพนม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัญชีศิวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- ด้าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไทรวรรณ)

คณบดีบัญชีศิวิทยาลัย

บัญชีศิวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๗

ที่ บว. ว ๐๑๙๘/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณยังคงคุณ ทรงศร

ด้วย จ่าเอกทักษิณ เมียวมเงิน รหัสประจำตัว ๕๖๗๖๖๐๐๑๐๒๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ สูนย์ครอบครอง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“บังจัดที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ท่านโดยนาย แฉะแพน ตั้งกัดองค์การบริหารส่วน
ตัวลงสังฆหัดคนทราบ” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- ค้าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบค้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบค้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ พุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๑๒ - ๕๕๓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางวนิดี นันชนะ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2517
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 125 หมู่ที่ 14 ตำบลนาถ่อน อำเภอชาตุพนນ จังหวัดนราธิวาส 48110
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่งานพัสดุ
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลโพนแพง อําเภอชาตุพนນ จังหวัดนราธิวาส

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนาถ่อนพัฒนา อําเภอชาตุพนນ จังหวัดนราธิวาส
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนครรภนวิทยาคม อําเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
พ.ศ. 2550	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนคุหบบริหารธุรกิจ อําเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
พ.ศ. 2552	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) มหาวิทยาลัยนราธิวาส
พ.ศ. 2559	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม